# مورچل

دیارلسم کال، دویمه، پرلپسې ۱۲۶مه کنه،
جمادی الثاني ۱۴۴۰هـ ق فروري ۲۰۱۹م

## د شوراب برید

زمونږ چتک غبرګون

- د شوراب جهادي معجزه
- پیشرفت مذاکرات و داد و فغان مدعیان حقوق زنان
- روان مذاکراتي بهیر د جهادي سرښندنو د محصول په توکه
- اشرف غني او د چنکیز ناتمام فصل

## اشرف غني

دچا په مټ او زور ارک ته رسول شوی؟

## شوراب کې

د سروهلو او سنګر نیولو شعار دفن شو!

# مورچل

## علمي، سياسي او جهادي مياشتنی خپرونه

ديارلسم کال دويمه، پرلپسې ۱۲۶مه کنه، جمادی الثاني ۱۴۴۰هـ ق فروري ۲۰۱۹م

## لړليک


| کنه | مطلب | مخ |
|---|---|---|
| ۱ | سرمقاله | ۱ |
| ۲ | اشرف غني او د چنګيز خان ناتمام فصل | ۲ |
| ۳ | پيشرفت و داد و فغان مدعيان حقوق زنان | ۴ |
| ۴ | روان مذاکراتي بهير د جهادي سرښندنو د محصول... | ۸ |
| ۵ | اشرف غني د چا په مټ او زور ارګ ته رسول شوی؟.. | ۱۰ |
| ۶ | د شوراب جهادي معجزه | ۱۲ |
| ۷ | شوراب کې د سروهلو او سنګر نيولو شعار دفن شو!.... | ۱۵ |
| ۸ | امريکايان بايد په افغانستان کې شته واقعيتونه په پام... | ۱۹ |
| ۹ | د سعودي دولت يو بل دردوونکی اقدام | ۲۱ |
| ۱۰ | مصر کې د اعدامونو نوې لړۍ او دغرب منافقه خبره.. | ۲۶ |
| ۱۱ | د اسلام غزوات او سرايا | ۳۰ |
| ۱۲ | د شهيد ملا عبد القهار متوکل رحمه الله ژوند ته لنډه کتنه | ۳۵ |
| ۱۳ | د ۲۰۱۹م کال د فبروري مياشتې جنګي جنايتونه)..... | ۳۹ |
| ۱۴ | د مورچل وړمې | ۴۲ |



**د امتياز خاوند**

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنګي چارو کميسيون

**مسؤل مدير**

صلاح الدين "صارم"

**کتنپلاوی**

حسن خپل — ايوب صافی
حسن زوی — حکمت بغلانی
زبير مسافر — حافظ سعيد

**تخنيکي چارې**

دفرهنګي کميسيون تخنيکي څانګه

**مکاتباتي ادرس**

پته: کابل ښار، پنځمه حوزه، دمجلې دفتر
E-mail: morchalmorchal@yahoo.com

بسم الله الرحمن الرحیم

# د شوراب برید
## زمونږ چتک غبرګون

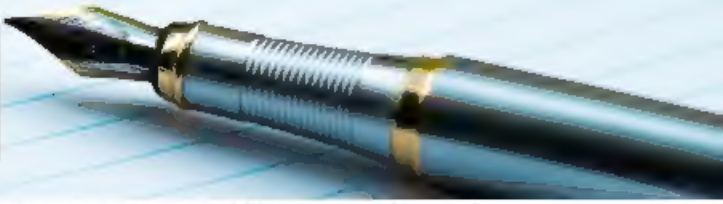

دا چې سږکال دښمن دطالبانو دبریدونو تحمل ونه لاره، نو دژمي په راتلوسره يې دنورو کلونو په پرتله په ولسي خلکو خورا وحشت راتیت کړ او په دې لړکې يې دهیڅ هغه څه لحاظ هم ونه ساته چې ظاهراً اقرار پرې کوي او انکار يې نه دی تړې کړی، خو په عمل کې يې څه نه دي ورپاته، نو ایمان، اسلامي شعایر او دټولو مقدساتو حرمت يې ترپښو لاندې کړ.

دوی په دې ډاډ چې مجاهدین په ژمي او سړه هواکې چټک غبرګون نه شي ښودلای، نو دخپلو بادارانو په مرسته او له هغوی سره یوځای يې له شته وسایلو په ګټه پرمجاهدینو دفشار او انتقام په غرض په عامو خلکو بمبارونه، چاپې اوبریدونه پیل کړل او په دې لړکې يې زمونږ ډېر بې ګناه هیوادوال شهیدان کړل، مدرسې، کلینکونه، مکاتب، جوماتونه او کورونه يې ویران کړل، ونې، فصلونه او څاروي يې له منځه یوړل، خوهیڅوا ددغو مظلومو افغانانو غږ وانه وربده تردې چې رسنیو هم په ډېرو پېښو کې له خلکو د دغه ډول تراژیدیو دخبر اوحال پټولو هڅه وکړه.

له دې سره سره چې مجاهدینو دنورو کلونو په خلاف سږ کال په ژمي کې ډېرې لاسته راوړنې لرلې او دسړې هوا له ستونزو سره يې بیا هم ډېرې سیمې فتحه کړې، خو ددښمن ددغو ظلمونو او چنګیزي وحشتونو او په تېره دوروستیو بریدونو او ولسي انتقام په غرض يې دغبرګون ښودلو تابیا ونیوله چې بالاخره يې د هلمند په شوراب کې داجیرې اردو د میوند په ۲۰۵ قول اردو او بوستن خارجي کیمپ خپل تندریز ګوزارونه ترسره کړل او په دې ډول يې له کړې وعدې سره سم دولسي خلکو او اسلامي مقدساتو په حق کې چټک غبرګون وښود.

داشغالګرو اودهغوی د مزدورانو دغه مرکز او استوګنځای هسې عادي غونډ او لوا نه وه، بلکې په نظامي تشکیل کې پوره قول اردو ده اوداشغالګرو (بوستن کیمپ) له بګرام وروسته په هیواد کې د دوی ترټولو ستر مرکز یادیږي،هغه تچې دبرطانیې صدراعظم "تونی بلییر" پکې به ډېر غرور ویلي وو چې" دیویشتمې پېړۍ دامنیت پربکړه به دهلمند له دښتو کیږي" .

خو داسلامي امارت سرښندونکي مجاهدین په ډېر مهارت ور ورسېدل او ۳۶ ساعته له دښمن سره دهغوی په خپل مرکز کې وجنګېدل، په دغه شپږ ځلوښت ساعته جګړه کې (۹) تنه مېرنیو فدایانو د بې دفاع مظلوم ولس په انتقام کې (۳۹۷) تنه بهرني او کورني عسکر ووژل او دېبلا ېبلو نظامي وسایطو په له منځه وړلو سره يې دښمن ته تر (۱۰۰۸۹۳۰۰۰ سل میلیونه اته لکه دري نوی زره ډالره) زیات مالي زیان واړاوه .

په دې ډول اسلامي امارت دین، خاورې او خپل ولس دحقوقو خوندیتوب ته خپل تعهداو ژمنتیاثابته کړه او همداسې به دخپل بې دفاع ولس دفاع کوو اوپه همدې ډول به د هر تېري په وړاندې چټک غبرګون ښیو .

فاعتبروا یا اولي الأبصار

# اشرف غني او د چنګيز ناتمام فصل

زخمي افغان

اشرف غني چې واک ته رسيدلی نو له لومړی ورځې يې لفاظي، عوام فريبي او غولوونکي تبليغات او شعارونه هم پيل کړي دي. په دې شعارونه کې هغه څه چې نوموړی پرې ټينګار کوي د (ناتمام فصل) د پوره کولو وعدې دي. اشرف غني کله خان امان الله خان بولي او کله هم سردار داود خان او بيا د همدې دوو واکمنو د ناتمام فصل د پوره کولو وعدې کوي.

خو د وخت په تيريدو سره ثابته شوې ده چې اشرف غني نه خو د امان الله خان په شان د خپلواکۍ رګ لري او نه ورسره د سردار داود خان په شان د هيواد پالنې او ترقۍ فکر شته. بلکې د نوموړي پوازينې کارنامه دا ده چې هيواد يې د واکمن کيدو په دوهمه ورځ امريکايانو ته په قباله ورکړ او اوس درګړده لګيا دی د خپلو بيچاره هيوادوالو ختيني کودلې او کورونه په عمدي تخريبي عملياتو کې له منځه وړي.

په افغانستان ډيرې بدې ورځې او سختې ابتلاوې تيرې شوي دي. خو دې هيواد په خپل ستونزمن تاريخ کې داسې واکمن ډير لږ ليدلي چې د هيوادوالو ودان کورونه پرته له کوم دليل او توجيه څخه نړوي او له منځه وړي. پوازې په منځنيو هجري پيړيو کې چنګيز خان هغه ليونی او وحشي يرغلګر و چې له ماوراء النهر ونيسه، تر افغانستان، فارس او قفقاز پورې ګڼ ودان ښارونه يې نه يوازې عمدا تخريب او له خاورو سره برابر کړل بلکې د دې ښارونو د څو پيړيو معنوي او علمي شتمنۍ يې هم تالا ترغه کړې.

له چنګيزي تاراکه اته پيړۍ وروسته دا دی زمونږ هيواد يو ځل بيا د ورته ظالم او بې درده حاکم شاهد دی. چې نه يوازې د خپل اولس کورونه په بمبارونو، چاپو او يرغلونو کې نړوي، بلکې ښځې او ماشومان هم وژني، ځوانان د خپلو والدينو تر مخ چارماري کوي، سپين ږيري زندانونو ته اچوي، د خلکو شتمنۍ، پيسې او حتی د ښځو زيورات غلا کوي او هر قسم تاوان يې چې په وس ورسيږي، نه يې دريغوي.

دا څو مياشتې چې هر سهار په ټيلفون کې د واټساپ پر صفحه د افغانستان له بيلابيلو سيمو څخه راتلونکي خبرونه ګورم نو زياتره يې دا وي چې تيره شپه په پلاني کلي د صفر يک، کمانډو يا ضربتيانو په نوم د ګوډاګي رژيم توپکيانو د خارجي

اشغالګرو په مرسته چاپه وهلې، د ټول کلي د کورونو دروازې يې په بمونو الوځولې دي، کليوال يې په نيمه شپه د خوب له بسترو راپاڅولي، په نيم ګز واوره کې يې تر سهاره کينولي او د ماشومانو، ښځو، ناروغانو او سپين ږيرو په ګډون يې بيچاره کليوال په سخت ژمني يخ تعذيب کړي دي، ځانګړو داړه مارو ځواکونو د تلاشۍ په بهانه لومړی کورونه لوټ کړي، پيسې، زيورات او قيمتي توکي يې غلا کړي او وروسته يې لوټ شويو کورونو ته بمونه ايښي او له بيخه يې نړولي دي.

دا نه د يوې ورځې جريان دی او نه هم د يوې اونۍ يا مياشتې خبره، بلکې له څو مياشتو راپيل شوی هغه ناتمام تسلسل دی چې هره ورځ تکراريږي. نړدې په ټولو سيمو کې دغه تخريبي عمليات سره ورته دي، يوازينی فرق يې دا دی چې په ځينو ځايونو کې اضافه وحشت کيږی. هغه دا چې د کورونو تر ځنګ د کلي مسجد هم نړول کيږي، لکه د غزني په دهيک، شلګر، د وردګو جلګه او ګڼو نورو سيمو کې. دغه راز په ځينو سيمو کې ديني مدارس هم په بمونو الوځول شوي او يا سوځول شوي دي. لکه د کاپيسا په تګاب کې د حميد المدارس په نوم هغه سل کلنه مدرسه چې د پنسټ يې د افغانستان ستر ديني عالم د تګاب فقير (شيخ الاسلام مولوي حميد الله اخندزاده) ايښی و.

خو دا يوازې د وطنوالو کورونه او جوماتونه نه دي چې اشرف غني يې د چنګيزي ناتمام فصل د تکميل په عملياتو کې په ناترسۍ له منځه وړي، بلکې له دې علاوه نور تاسيسات هم په امن نه دي، په دې وروستيو کې د اشرف غني داړه مارانو د غزني ګيلان کې يو روغتون هم ونړاوه، دغه راز يې په بيلابيلو سيمو کې ګڼ شمير دوکانونه هم سوځولي. حتی د غزني مرکز ته نږدې د قره باغي په کلي کې يې د شيعه ګانو امام بارګاه هم بارووتو والوځوله او کاملا يې تخريب کړه.

بل اړخ ته د بمبارونو او چاپو تر ځنګ په درونډ بريدونو کې هم پرله پسې ملکي افغانان هدف ګرځي. په تيرو څو اونيو کې بيا بيا د عامو خلکود سپارلې موټر د بې پيلوټه الوتکو لخوا ويشتل شوي دي. د غزني په قره باغ او واغز کې د مدرسې هغه طالبان چې ځيل درس ته روان و د درون بريد هدف ګرځيدلي، د وردګو په شيخ اباد او د غزني واغز کې حتی هغه ښکاريان کليوال درون بريدونو شهيدان کړل چې د واورې په موسم کې د سويانو اونورو صحرايي ژوو په ښکار پسې وتلي وو.

د اشرف غني د ګوډاګي رژيم د ځواکونو او ظالمو اشغالګرو لخوا دغه وحشيانه بريدونه هغه څه دي، چې د چنګيزي وحشت يادونه را تازه کوي. انساني عقل او منطق په دې کې پاته راځي چې ددغسې بې منطقه او وحشيانه عملياتو لپاره دليل او توجيه پيدا کړي، اما هغه څه چې د دې عملياتو لازمي نتيجه او پايله يې بللی شو دا ده چې دغه ظالمانه کړنې به د لږزانده ګوډاګي رژيم تباهي نوره هم سريعه او رالنډه کړي. او د وخت بې درده حاکم به د چنګيز، انګريز او شوروي خونريز په شان د تاريخي جلادانو په کتنه ګوری. کې حساب کاندي.

# پیشرفت مذاکرات

## و داد و فغان مدعیان حقوق زنان

حبیبی سمنگانی

با پیشرفت های امیدوار کننده در روند مذاکرات میان طالبان و امریکایی ها و بی قراری دونالد ترامپ برای اخراج سربازان امریکایی از افغانستان، سر و صدای مدعیان حقوق زنان درین کشور هنگامه ای برپا کرده است که گویا زنان و حقوق آنان قربانی صلح در افغانستان می شوند.

رسانه های سیکولار، غرب گرا و فمینست (Feminist) چنان وانمود می سازند گویا بقای حقوق زنانِ افغان به حضور نظامی خارجی ها درین کشور گره خورده و هرگاه نظامیان خارجی از افغانستان بروند، زنان افغان دوباره به قرن فلان و فلان خواهند برگشت و حضور فعال خود را در عرصه های مختلف جامعهء افغانی از دست خواهند داد.

مهم اینست که این داد و فغان، بیش تر از سوی زنان انگشت شماری بلند می شود که در سالیان اخیر از سوی نهادهای مختلف غربی، فمینستی و استعماری به حیث چهره های نمادین در عرصهء دفاع از حقوق زنان افغان مطرح شده اند.

رسانه های سیکولار و اسلام ستیز، بر مبنای برخورد خصمانه و معاندانهء که با فرهنگ اسلامی و کلتور افغانی دارند گفته و خواسته های این چهره های سمبولیک را با اهتمام زیادی در جامعهء جهانی و افغانی بازتاب می دهند، ایشان را نماینده گان واقعی زنان افغان جلوه می دهند و گویا درد دل زنان افغان را از زبان ایشان به جهانیان انعکاس می دهند و حمایت مالی و اخلاقی جامعه جهانی را جلب می کنند.

اما واقعیت اینست که افغانستان همزمان با تهاجم نظامی امریکا و ناتو، آماج هجوم فرهنگی نیز قرار گرفت. امریکا و غرب از روی اهداف استعماری و استثماری خود کوشیدند هر چه زود تر وضعیت فرهنگی، کلتوری و عنعنوی این کشور

مسلمان نشین را دگرگون بسازند. تا در آینده، به ویژه نسل بعدی افغان ها در زندگی فردی و اجتماعی شان احساس بیگانگی و نا آشنایی در برابر خارجی های اشغالگر نکنند و حساسیت های ضد غربی گرایی که اکنون در جامعه افغانی حاکم است به سرعت از بین برود.

تنگی دامان مقاله اجازه نمی دهد که با تفصیل و دلیل روی ابعاد مختلف این توطئهء شوم و نامیمون بحث بکنیم، و شاید لازم هم نیست. زیرا افغان های که اندکی هم آگاهی دینی و شعور ملی دارند به زودی و آسانی درک کرده بودند که با امواج خروشان فرهنگ و کلتور غربی مواجه شده اند و به حد توان کوشیدند خود و اهل و عیال خود را از مضرات آن مصئون نگه دارند، و لله الحمد، تا حد زیادی موفق هم شدند.

از همینست که امروز پس از هژده سال، مقاومت مردمی و جهادی افغان ها با گذشت هر روز قوی تر و گسترده تر می شود و نسل جدید افغان ها با افتخار بر تاریخ نیاکان مبارز و سلحشور خود، مردانه وار در مقابل استعمارگران امروزی می رزمند، جان های خود را در راستای پاسداری از دین و میهن نثار می کنند و اینک به دروازهء پیروزی حتمی رسیده اند.

حمایت پیهم کشورها، سازمان ها و نهاد های غربی و سیکولار از بعضی این چهره های نمادین،

بیانگر منافقت و دو رویگی سیاست و پالیسی های غربی ها است. آن ها از یکسو پالیسی های بسیار تند در برابر تولید، قاچاق و فروش مواد مخدر دارند، اما از سوی دیگر خانم فوزیه کوفی (نماینده بدخشان در پارلمان کابل) را تقدیر و تمجید می کنند و زن با ابتکار افغان جلوه می دهند. در حالیکه اسناد و شواهد کافی وجود دارد که این خانم جزو مافیای بین المللی قاچاق مواد مخدر است. او و دیگر اعضای خانواده اش با استفاده از موقف دولتی شان تجارت مواد مخدر را در ولایت بدخشان در مرز افغانستان - تاجکستان کنترول می کنند و برادر و

شوهر خواهر خانم کوفی همین اکنون به جرم قاچاق مواد مخدر در زندان بسر می برند.

فرد فرد باشندگان بدخشان می دانند که خانواده کوفی در قاچاق مواد مخدر آلوده هست. اما خانم کوفی از سوی غربی ها مدال ها و جائزه ها می گیرد و بدون اندک احساس شرم و ملامتی، لاف نمایندگی از قشر زنان را می زند. در چنین صورت، آیا افغان ها نمی دانند که نهاد های غربی، رسانه های سیکولار و این چهره های نمایشی، چقدر در شعار های حقوق خواهی زنان صادق هستند ؟

همچنان درین سال ها یک آواز خوان زن که از خوردسالی در غرب زندگی می کند و گاه گاهی و آن هم تنها برای آوازخوانی و در حقیقت برای ترویج فحشا به کابل می آید از سوی جهت های استعماری به حیث مدافع حقوق زنان یاد می شود، وزارت اطلاعات و فرهنگ اداره‌ء کابل لقب «صدای زن افغانستان» را به او داد. همچنان ستولتنبرگ، منشی عمومی سازمان ناتو او را «الگو برای زنان افغان و جهان» خواند. نیز یک نهاد غربی در فهرست «ده چهره تاثیرگذار جامعه افغانی» جا داد.

اما اگر بیوگرافی، سرگذشت و کارنامه های این خانم مطالعه شود، جز تمسخر بر کلتور افغانی به ویژه اهانت به پوشاک افغان ها دیگر «ابتکاری» پیدا نمی شود. این نشان می دهد که هدف و اولویت غربی ها در عرصه‌ء دفاع از حقوق زنان چه است. واقعیت اینست که زنان افغان در عرصه های زیادی زندگی از حقوق اساسی خود بی بهره هستند و باید برای آن جستجو و مبارزه کرد. اما غربی ها تنها بر این تمرکز دارند که چگونه می توانند زنان افغان را از قید حجاب اسلامی و پوشاک محلی «رها» بسازند.

بخش بزرگی از مدعیان حقوق زنان را چنین مهره های نمایشی تشکیل می دهند که در حقیقت با حمایت مالی، اخلاقی و رسانه یی غربی ها، مشغول جنگ با تعلیمات اسلامی و فرهنگ افغانی هستند. یک نهاد امریکایی به نام بنیاد آسیا ( The Asia Foundation) در سروی سال ۲۰۱۶م می گوید که تنها ۱٫۱٪ افغان ها به این باور اند که بیرون شدن زنان از خانه بدون چادر اشکالی است. گویا غربی ها با همه توانایی که در یک و نیم دهه به خرج داده اند نتوانسته اند باور های مذهبی افغان ها را چندان تغییر بدهند. اما هنوز هم با استفاده از شعار «حقوق زنان» به مخاصمت خود در برابر ارزش های فرهنگی افغان ها ادامه می دهند و گویا ترس دارند در صورت آمدن صلح و حاکمیت نظام اسلامی، این ۱٪ افغان های که مخالف چادر هستند چه خواهند کرد. هر چه مشکلات اساسی و واقعی ۹۹٪ زنان افغان برای آن ها نه قبلا اهمیتی داشت و نه اکنون دارد.

روش معاندانه سازمان ها، نهادها و مدعیان حقوق زنان در افغانستان سبب شده است که در ۱۸ سال گذشته، نه تنها پیشرفتی برای حل مشکلات واقعی زنان افغان صورت نگرفته، بلکه مردم دین دوست این کشور هیچ باوری بر فعالیت های اسلام

ستیزانهء آن ها ندارند و داد و فغان کنونی آن ها را جز «اشک تمساح» چیزی دیگری نمی دانند.

بدون شک، چنانکه پیامبر اسلام - صلی الله علیه و سلم - در صدر اسلام حیات تازه یی برای زنان بخشید، با از بین بردن رسوم شرمناک دوره جهالت، زنان را زنده در گور ساختن نجات داد و از حقوق انسانی برخوردار ساخت، امروز هم نظام اسلامی تواند با درک مشکلات واقعی زنان، حقوق واقعی آن ها را تضمین بکند.

امارت اسلامی که خواهان نظام اسلامی است نیز همواره بر نقش کلیدی زنان در جامعه اسلامی افغان ها تاکید کرده است. چنانکه در متن سخنرانی نماینده امارت اسلامی در نشست بین المللی و بین الافغانی مسکو آمده است:

«امارت اسلامی زن را معمار جامعهء مسلمان می داند و به همه آن حقوق زنان قائل است که دین مقدس اسلام لطف کرده است.

اسلام همه حقوق اساسی، مثلا : تجارت، ملکیت، میراث، تعلیم، کار، انتخاب شوهر، امنیت، صحت و حق زندگی خوب را برای زنان داده است.

همچنان رسول الله صلی الله علیه وسلم در آخرین لحظات زندگی خود توصیه به برخورد شایسته با زنان کرده است. این همه مواردی است که زنان را از رسوم و رواج های وحشتناک زمان جاهلیت نجات داد و به مراتب عالی معرفت، اخلاق و عزت رسانید.

امارت اسلامی از ابتدا پالیسی جامع و واضح پیرامون حقوق زنان داشته است. اسلام و افغانیت چون دو ارزش بزرگ ملت مجاهد افغانستان است، بناءً امارت اسلامی در چوکات اسلام و افغانیت خود را به همه حقوق زنان متعهد می داند.

خط مشی امارت اسلامی اینست که حقوق زنان طوری مصئون گردد که نه حقوق مشروع آنان پامال شود و نه هم کرامت انسانی و ارزش های اسلامی و افغانی شان با خطر مواجه شود. نیز امارت اسلامی متعهد است همه آن رسوم و رواجهای را که حقوق زنان را سلب می کند و با مقررات اسلامی مطابقت ندارد، از بین ببرد و ماحول مصئون برای زنان آماده بکند».

به امید صلح دائمی و حاکمیت نظام اسلامی در سراسر افغانستان.

معین احمد معین

# روان مذاکراتي بهیر

## د جهادي سرښندنو د محصول په توګه

د اشغال په مقابل کې د افغان ولس بیساری مقاومت او بیدرغه قربانیو بالآخره اشغالګر امریکایان د دغه مقاومت برحق والي او مشروعیت منلو ته اړ او له هغوی سره مخامخ مذاکراتی بهیر ته حاضر شول چې تر اوسه پوری د دغه مذاکراتی بهیر څو مرحلې په موفقیت سره تر سره شوې.

دا له شکه پرته چې لویه بریا او په تاریخي لحاظ د ټول افغان ولس لپاره د ویاړ ځای دی.

دغه ویاړ لومړی د الله جل جلاله د نصرت او بیا د افغان مجاهد ولس د شهادتونو، جراحتونو، اسارتونو او نورو سرښندنو محصول دی.

له اشغالګرو سره اتلس کلن جهادي مقاومت د الله په نصرت او د افغان ولس د حمایت په نتیجه کې رامنځته شوی، لهذا د دغه جهادي مقاومت افتخارات، کارنامې او لاسته راوړنې د ټول ولس د فرد، فرد داسې ویاړونه او لاسته راوړنې دي چې د الله تعالی په نزد په وریاندې ماجور او د نړۍ د ولسونو په منځ کې به وریاندې هسک سري وي ان شاء الله.

د دې لاسته راوړنو په نتیجه کې چې د هیواد کوم راتلونکی سیاسي نظام جوړیږي هغه به د ټول ولس د اسلامي او ملي آرمانونو ممثل وي. په هغه کې به د ولس ټول اقشار خپل ځای لري، د حقونو رعایت به یې کیږي او په ټولنې کې د سیاسي او ټولنیز حیثیت درناوی به یې کیږي.

اشغالګرو امریکایانو په ډیر وحشت پر افغانستان یرغل وکړ .هغوی د دې یرغل د توجیه کولو لپاره یې ډیرې داسې پلمې تراشلې وې چې ممکن اوس به د افغان جهادي اتلوال مقاومت له برکته هغه ټولې تړې هیرې شوې وي .

پر افغانستان د وحشیانه یرغل په ترڅ کې د امریکایانو نیږدې ۴۰۰۰ امریکایي سرتیري مړه تر ۴۰۰۰۰ زیات زخمیان او په ټریلونونو ډالر یې ورکې برباد شول. خو دغو ټولو بشري او مالي تلفاتو د افغان مسلمان ولس مقاومت نه خاموش کړای شو او نه هم کمزوری؛ بلکې ورځ تر بلې دوسره خواکمن شو چې نه یواځې د امریکایي جنرالانو غرور یې ورمات کړ، بلکې د هغوی د ۴۸ ایتلافي هیوادونو مجهزو خواکونو او په ټریواله کچه خواکمن پوځي ټرون ناټو نظامي وړتیا یې هم وننګوله چې اوس ټول له افغنستان څخه دخپلوخواکونو دوتلو په لټه کې دی.

دا چې له اتلس کلن اشغال او زور ازمایی وروسته اوس له امریکایانو سره په افغنستان د دغې ناکامې جګړې د ختمولو او افغنستان د اشغال ختمولو نظر درسره پیداشوی دا یو بنه فرصت او د هغوی لپاره یو بنه اقدام دی .په تاریخي لحاظ افغنان د امریکایانو په شمول د ټولې نړۍ محسنین دي، په اتیاییزې لسیزې کې د افغانانو دجهاد او سرښندنو په برکت ټوله نړۍ د کمونیزم له خطر څخه وژغورل شوه او خاصتا امریکا د افغن جهاد له برکته د نړۍ د یوقطبي توب مقام ته ورسیده.خو له بده مرغه چې امریکایانو د خپلو محسنینو افغانانو د احسان بدله د هغوی د هیواد په اشغالولو سره ورکړه .

اوس چې د مذاکراتی بهیر په ترڅ کې افغانانو له امریکایانو سره د نوي تعامل صفحه پرانیستي باید امریکایان د اشغال د مهال خپلې ټولې نیمګړتیاوې ورکې جبیره کړی.

د امریکایي اشغال په دوران کې چې هرچا له افغان ولس سره هر منفي او مثبت تعامل کړی افغانانو هغه درک کړی. خو تر اشغال وروسته افغانستان کې به د افغانانو تعامل له هرچا سره د متقابل احترام پر اساس وي. افغانان لکه څرنګه چې د خپل هیواد آزادي ، خپلواکي او سوکالي غواړي د افغانستان د ګاونډیانو، منطقې او ټولې نړۍ لپاره د امن او سوکالي غوښتونکي هم دی.

مسلمانان که په هرنژاد پوري تعلق لري او د نړۍ په هره جغرافیه کې ژوند کوي ټول دیوه الله بنده ګان اودیوه دین او یوه نبي پیروان دي.

افغانستان د اسلامي امت له کتلې نه، نه بیلدونکې برخه او دا چې د اسلام په دفع کې دیر ژوبل شوی نو د هغه بیا رغاوی او د مسلمانو افغانانو لاس نیوی د ټول اسلامي امت مشترک مسؤلیت دی ، افغانان هیله من دي چې ټوله اسلامي نړۍ به د حکومتونو او ولسونو په کچه د راتلونکي افغانستان په بیا رغونه کې خپل سهم اخلی او خوریدلیو افغانانو ته به د هغوی د هیواد په هر اړخیزی مرستې کې د ملاتړ لاس ورکوي.

# اشرف غني

## دچا په مټ او زور ارګ ته رسول شوی؟

خليل ـ عزيز

دکابل رژيم پې سترګو او له حيا او وجدان څخه خالي ولسمشر اشرف غني تيره اونۍ په کونړ کې خپلو صدني فعالانو ته دخبرو په ترڅ په دې سرېيره چې دافغانستان نومیالي مشر احمد شاه بابا ته يې توهين او سپکاوی وکړ چې هغه قدرت ته په زور او جبر رسيدلی وو دخان په اړه يې عجيبه طمطراقی وکړه وی ونيل چې تنها دی دخلکو په خوښه اواړاده دواک ګدی ته رسيدلی.

اشرف غني په دې لجاجت او سپين سترګی زياته کړه چې دامريکايانو په ټانګونو او چورلکو ارګ ته ندی ننوتلی اونه هم کومه ورځ امريکايی بادیګاردان ورسره ګرځيدلي

خو حقانق ډير برالا او لکه لمر روښانه دي، که امريکايی ټانګونه، الوتکي اولکونه امريکايی عسکر نه واي هيڅکله ممکنه نه وه اونه هم ده چې اشرف غني دي دافغانستان په پاک حريم هسې يوقدم هم اينښی وای ؛ واک ته رسيدل او ارګ ته ننول خو پرخای پرېږده

اشرف غني دې ووايی که جانکيري نه وای د هغه اوداکټر عبدالله لاسونه به چا پورته کول او اجازه به يې ورکوله چې نور ارګ ته داخليدلای شی او د وحشت ملي په نامه په ګندګيو،

جرمونو او جنایاتو لت پت رژیم او اداره جوړولای شی؟

دغه امریکایی مفکر ' دې ووایی چې تـ په خپله خوله دری کاله وړاندي له طلوع تلویزون سره په مرکه کې ونه ونیل چې که امریکایان نه وي او لږ ترلږه یوه اونی یواخي تیل راباندي بند کړي زمونږ اداره به سقوط او نسکوریږی

دغه ډول اشرف غني که ته رشتیا هم په خپلو متو اودخلکو په خو ښه راغلی او قدرت ته رسیدلای وای نو دواک په دویمه ورځ دې دکوم مصلحت اوضرورت له مخې دافغانستان دخرڅلاو قباله له خپلو بـدارانو امریکایانو سره لاسلیک کړه اودامنیتي تـرون په متن کې دې دامـاده ورزیاته کړه چې امریکـیی عسکر په افغانستان کې هرډول قضایی مصؤنیت لري ، په دې معنا چې هرڅومره افغانان وژلای شي فوق العاده اجازه لري ،ولې هیڅ یوافغان نشي کولای چې کوم امریکایی عسکرووژني دوژلو په صورت کې امریکایان حق لري چې هغه افغان ونیسي وې وژني اویـایې محکمـي تـه وړاندې کړي !!!

همـــــداوس چـــــې امریکایـانو لـه طالبـانو سره مخامخ مذاکرات پیل کړي اوتقریبـا دې نتیجـي تـه رسیدلي چې امریکایی پـو خیان به لـه افغانستان څخه وزی، کـه اشرف غني تـه بـه ذات خـود رښـتیا افغـان وی اوپـه خپلـه اراده او پښـو ولاړ وای او دامریکا دغلامـی طـوق لعنت دې په غاړه کې نـه وای پـروت نـو ددغـو مـذاکراتو مخالفت به دې نه کـاوه اوپـه هغه سربیره ټرامپ ته بـه دې هغه پټ لیـک نـه لیـزه چـې دافغانسـتان ټـولې اقتصـادي زیرمـي ، معـدنیات او کانونـه دې درنه خار اوقربان شه ؛ خو پـام لـه افغانسـتان څخـه امریکایی پو خیان ونـه بـاسي چـې سـتا دوتلـو لـه محـض اعلان سره به دکابل ټول نظـام وپاشل شي او په اصـطلاح ۱۷ کلني لاسته راوړني به خـاوري ایري وګرځي

نواوس هم کـه تـه اشرف ګل خان په امریکایی ټـانګونو او چورلکو کـې سـپور اوراوړل شوی نـه بـولي اوخیاطـان دې بیـا هـم چکچکـي درتـه وهـي زرکـن دې بـولي اوفکـر کـوي چې لدې ورسته به دافغانستان بیړی په سمه کړي نو بیا خـو له شک پرته یا ټول پلاستیکي معـدي لـری اوکـوپړی مـو لـه خاور ایرو اوسپیرو بوسو ډکـي دي او یـا هـم تـردو غوږونـو پـوري احمقـان یـې؛ خودالله تعالی دربار ته لاسونه لپه کوو چې که په هرحالـت او شـکل کې یې نور مو دافغان ولـس لـه سر او سرنوشت څخـه زر ورک او نیست اونـابود کـړه (امـین ثم امین !!

# د شوراب جهادي معجزه

شاهد (غزنيوال)

د روان مسيلادي کال د مارچ د مياشتې په لومړۍ نيټه د جمعې په شپه دوې بجې طالبانو د هيواد په جنوب هلمند ولايت کې د شوراب پر لويه پوځي اډې برید وکړ.

شوراب پوځي اډه په هيواد کې تر ټولو امريکايي اډې وروسته د بهرنيو پرځغګرو تر ټولو مهمه اډه ده چې په زرګونو بهرني پرځلګر ورکې پند دي.

شوراب پوځي اډه د اشغال په اوانلو کې تر ډيره د برتانوي خواکونو ميشتن خای و چې د هيواد په جنوب په تيره د هلمند په ولايت کې يې خپل ټول پوځي سوقيات له همدې اډې څخه تر سره کول

دم ګړۍ هلته د کابل رژيم د دفاع وزارت اړوند د ۲۱۵ نمبر ميوند قول اردو ترځنګ (۲۰۰) امريکايي اشغالګر هم ميشت او د هيواد په لويديځ زون کې د خپلو خمکنيو او هوايي عملياتو پلانونه هم له همدې اډې څخه پلي کوي

شوراب پوځي اډه په يوه نسبتا کمکي هوايي ډګر، د هوايي مدافعې د کنترول لپاره په نصب شويو رادارونو او د کشف او مراقبت په پرمختللو وسائلو مجهزه ده .

**طالبان څرنګه هلته داخل شول؟**

له پوځي نقطه نظره دغسې يوه خوندي او ټمر شديدو امنيتي ترتيباتو لاندې هدف ته چې د څارنې

لپاره يې پوره اووه محافظتي قراولونه موجود او خمکه او فضا يې تولـه د مراقبتـي وسائلو تر څارنـه لانـدې وي د متعددو وسله والو ورداخليـدل ناممکن دي.

خـو طالبـانو د الـله پـه نصرت او خپلـو جهـادي معجزانـه تکتيکونـو سره د بهرنيو يرغلګرو او د هغوی د داخلي ملاتړو خلاف ډير خله دغه ډول حيرانوونکي بريدونه تـر سره کـړي او همداسـې متحصنو مراکـزو تـه ورداخـل شـوي چې پـه ظـاهره هلتـه ورننوتل ناممکن وي.

**د بريـد زمـاني او مکـاني انعکاسات:**

پر شوراب اډې د طالبانو هيبـوونکی بريـد پـه داسـې وخت کې تر سره شو چې پـه قطر کې د امريکايي يرغلګرو او طالبـانو تـرمنځ سـياسي مذاکرات جريان لري.

معمـولا پـه دغـه ډول حالاتو کې د جګړې متخاصم لوری هر يو پـر مقابـل جانـب بانـدې د پـوځي تفـوق هڅـه کوي تر څو وکړای شي په مټ يـې پـه مـذاکراتي بهيـر کـې سياسي امتياز تر لاسه کړي.

په دغه ډول حـالاتو کـې ايجاب کيږي چې هره خوا په نظـامي لحاظ د فـوق العـاده لـــومړي نمـــبر محـــاربوي احضاراتو په حال کې اووسي.

خو طالبـانو د دښـمن لـه دغو محـاربوي احضـاراتو سره سره وکړای شول چـې شـوراب مهمه اډه د خپـل بريـد هـدف وګرځوي او پـه تـرڅ کـې يـې دښـمن تـه د سر او مـال درانـه تلفات واړي.

د مذاکراتي بهير په اثناء کې د دغـه ډول تکتيکـي بريـد تر سره کول پر پوځي پيغامونو سربيره له سـياسي اړخـه هـم خپل خانګړي پيغامونه لري

او هغـــه داچـــې لـــه امريکايانو سره د مذاکراتو پـر ميز د طالبانو مخامخ خـبرې د هغـوی د پـوځي کمـزورې لـه وجـې نـه؛ بلکـې پـه نظـامي برخه کې د فوق العاده بريـالي جهت په توګه دي چې غواړي نور د ټـل لپـاره لـه افغانسـتان څخه د جګړې تغر ټول کـړای شي.

له پوځي لحاظـه هـم پـر دغسی مهم پـوځي مرکـز چـې په هغه کې پر يوه مجهـز قـول اردو سربيـره بيشـميره بهـرني پوځيان هم شـتون لـري د نهـو تنو فدايانو بريد کول د پـوځي معـــادلاتو لـــه مخـــې يـــو حيرانوونکی ګڼل کيږي.

حيرانـــوونکی خکـــه دی چـې د شـوراب پـوځي اډه پـر ۲۱۵ ميوند قـول اردو سر بيـره پرنورو ډيرو پـوځي تأسيســاتو هم شامله ده.

هلته له بهرنيو پوځيـانو پرته يواځې د ميوند قـول اردو د عسکرو شمير له تشـکيلاتي اړخه ۳۶۰۰۰ تنه دي.

که پر هغوباندې د بهرنيو عســـکرو او نـــورو پـــوځي تأسيساتو امنيتي پرسـونل ور

اضافه شي نو خامخابه يې شمير ۴۰۰۰۰ کسانو ته رسيږي

خو د تعجب خای دا دی چې ۹ تنو جهادي سرښندونکو څرنګه وکړای شول چې په يواځې سر دغه ۴۰۰۰۰ کسان د درېو ورځو لپاره مصروف کړي؟!

بلې ! همدې ۹ تنو سرښندونکو اتلانو وکړای شول چې ۴۶ څلويښت ساعته په خپلو سپکو وسلو د بهرنيو پوځيانو په شمول له يوه مجهز قول اردو سره پوځي مقابله وکړي.

هغه قول اردو چې هلته له بې شميره پرمختللیو پوځي او استکشافي الوتکو نيولې تر زرګونو شوبنو او لسګونوزره وسلو او پوځي وسائطو پورې هرڅه موجود وو.

مګر ددې هڅه باوجود ۹ تنو جهادي اتلانو وکړای شول د دښمن له دغه زيات شمير افرادو او د هغوی له ټولو پوځي تجهيزاتو سره د هغوي مرکز ته ور ډنډه ، هلته تر دوه شواروزه زيات وخت مقاومت وکړي او هغوی ته د سر او مال درانه تلفات واړوي.

دغه دول هيبنوونکی بريد له دې پرته چې جهادي معجزه وبلل شي په معاصرو عسکري مصطلحاتو کې ورته بل هيڅ نوم نه شي ورکيدای..

# شوراب کې

## د سروهلو او سنګر نیولو شعار دفن شو!

■ بشیر

که یوخوادسولې راتلو او هیواد نه دخارجي ځواکونو دوتو لپاره دطالب مرکچیانواو دامریکا یې مذاکراتي ټیم ترمنځ په دوحه کې چنې وهل روان دي، هر لوری هڅه اوزیارباسي چې مقابل لوري ته دمیز په سرشکست ورکړي او دخپل هیواد او ولس لپاره زیاتې بریاوې او افتخارات ترلاسه کړي

خوددې سره یوځای دجګړې ډګر هم سوړ ندی، دوارو لوریوترمنځ جګړه هم په شدت سره دوام لري هر لوری کوښښ کوي چې مخالف لوري ته زیات ځاني او مالي زیانونه ورسوي

دجګړې اور هغه مهال لاپسې نور شدید شو کله چې دکابل رژیم مشر اشرف غني ته دا جوته شوه چې امریکایان خامخا دافغانستان دوتلو هوډلري او هغوی نور دلته دتم کیدو او دجګړې غځولو حوصله نلري چې ښکاره مثال یې وړاندې په ابوظهبي او اوس دوحه کې د طالبانو اوامریکایانوترمنځ دځواکونو وتلو لپاره دمیکانزم جوړولو بحثونه اوخبرې دي چې پکې دواړه لوري پوره دلچسپي او علاقه ښیي

دکابل رژیم ددې ټول جریانه کابل رژیم بیرون دی زکه طالبان لا تراوسه په دې ندي قانع شوي چې دکابل رژیم سره مذاکرات او خبرې وکړي

دسیاسي کتونکو په اند: دا داشرف غني ، دهغه کابینې او حکومت لپاره د خجالت نه ډکه مرحله ده چې امریکایانو دهغوی دګډون پرته طالبانو سره خبرو اومذاکراتو ته دوام ورکړی او پکې دکابل

رژیم لخوا یو نماینده هم ګډون نلري، سیي اوس مهال افغانستان اصل واک دامریکایانو او یا طالبانو سره دی په منځ کوم دریم قوت نشته

دې کار اشرف غني خورا احساساتي او ورخطاء کړ که امریکایان ووتل نو دده واک خو به یوه اوونۍ هم دطالبانودبریدونو تاب ونلري اوژر به نسکور شي، نوسملاسي یې یوشمیر خپل سخت سري مخالفین چې یو وخت هغوی اشرف غني ته کنځل کول لکه امرالله صالح اونور... په ځان دراټولولو کوښښ وکړ ورته لوړې ځوکې او لالچونه یې ورکړل او دهغوی دخایولو لپاره یې دخپلې پخوانۍ کابینې څو وزیران له دندو ګوښه کړل ، امرالله صالح یې دکورنیو چارو سرپرست وزیر او اسد الله خالدیې ددفاع وزارت سرپرست په توګه وټاکل

اسد الله خالد په کومه ورځ چې دفاع سرپرست وزیر په حیث دنده پیل کړه، دطالبانو پخلاف یې توندې اوتیرې ژبې وکارولې، دسروهلو او سنګر نیولو شعار یې پورته کړ، ګڼې لاپې شاپې یې وکړې ،په امریې دهیواد په ځینو ولایتونو کې دملکي خلکوپه کورونو باندې چاپې پیل شوې، دینې مدرسې او مساجد یې په نښه کړل اوداسې ډهنیت یې خور کړ چې ګواکې کابل رژیم نور له دفاعي حالت نه تعرضي حالت ته په وتوبریالی شو،خوطالبانو هم دخالد ګوابنونو او اخطارونوته په حتمي غبرګون ښودو سره په میدان ښار، فاریاب او دهلمند په شوراب کې دده دلاس لاندې زرګونه عسکر مړه اوټپیان کړل او بسکاري چې دنومورې اخطارونه اوګوابنونه بیرته دکابل رژیم پخلاف تمام شول او طالبان یې لا متوجه کړل چې قوي بریدونه وکړي دکومو له املې چې درژیم ځواک ته نه جبرا نیدونکي زیانونه واوښتل

دطالبانو دبریدونو په لړکې دمیدان وردګ اوفاریاب دبریدونو وروسته دهلمند دشوراب په پوځي اډې بریدخورا هیښوونکی او بریالی و،چې دطالبانو د منابعو په وینا: په دې کامیاب او مؤثربرید کې د دوی ۹ تنو فدائي مجاهدینو برخه درلوده ،کوم چې د درې لوریو ځخه په کامیاب تاکتیک کارولو دپوځي هډې داخل ته په ننوتو وتوانیدل اوهلته یې لومړی برید دکارنیزون په ودانۍ ترسره کړ او پکې موجود لوی شمیر لوړپوړي پوځي صاحب منصبان یې ووژل او بیا دهډې مختلفو برخوته یې عملیات وغځول چې تر۴۶ساعتونو پورې یې دوام وکړاو په دې ۴۶ساعتونوکې کابل رژیم او امریکایانو څوځله رسنیو ته د برید دپای ته رسیدو خبرونه ورکړل لیکن بیا به هم طالبانو او ځینو ازادو رسنیو دبرید د دوام په اړه ژوندې راپورونه ورکول چې جنګ او مقاومت دشوراب اډې په داخل کې لا روان دی

دطالبانو دویاند قاري محمد یوسف احمدي لخوا رسنیوته په لیږل شوي راپور کې راغلي چې دیاد برید په نتیجه کې ۳۹۷تنه بهرني اوکورني عسکر وژل شوي، په دې کې ۱۳۷تنه امریکایې برغلګر،۱۵تنه پیلوټان ،

لوجیستکي ډیپو،یوه دمهماتو ډیپو همدا راز دالوتکو ورکشاف، دټانګونو اورینجرو ورکشاف ، ګن شمیرکانټینرونه او ولاړې پوځي خیمې تخریب اوله منځه تللې

دکتونکو په نظر ددې پورته ټولومرګونو اوزیانونو مسؤلیت داشرف عني وروسته اسد الله خالد ته راجع دی ، ویل کېږي اسد الله خالد دکوچنیوالي نه په یوبداخلاقه ماحول کې لوی شوی او کرغیړنه ماضي لري دمختلفو هیوادونو دځارګرۍ ادارو سره دجاسوسۍ مري ترل شوي وو او دبهرنیانو نوکر اوخدمتګاردی

دداسې بې ضمیره شخص نه هیڅکله داتمه نشي کیدای چې هغه به واقعاً افغان او مسلمان وي،کله چې په کندهار کې والي و هلته یې هم ددیر شرم نه ډک کارونه کول، ترشخصي زندانو او په هغو کې جنسي تیریو پورې داستانونه یې عام وو ، بیا دهغه وروسته چې دملي امنیت رئس شو ، په زندانو کې په طالبانو او مظلومانو باندې دظلمونو چپه میچنې وګرځولې تردې پورې چې د حقوق بشر سازمان یې هم نوم دبشري حقونو دسرغړونکو په ډله کې ولیکه ،د طالبانو لخوا په یوکامیاب برید کې چې کله سخت ټپي شو، ددرملنې لپاره امریکا ته ویوړل شو هلته امریکا یانو یې ورته ټپونه وګندل، ډیره زمانه ورک و ، کله چې اشرف غني ته نورځوک ورپاته نشول نودغه لیونغرت یې ددفاع وزیر په صفت وګومارە ، او بیا هم دخپل وحشي خوی وبوی نه په کرار نشو په امر یې دنورو ظلمونو او وحشتونو ترڅنګ مدرسې اومسجدونه بمبارد شول په کومو کې چې واړه، واړه ددیسې سیمقونو ویونکي نابالغه ماشومان شهیدان شول ،بازارونه یې وسیزل، دعاموخلکوکورونه، روغتونونه اوښوونځي یې په نښه کړل ځنګه چې په دې یادو ظلمونو کې ډیره وډه دپیلوټانو هم وه، طالبانو په خاصه توګه هغوی (پیلوټانو) ته هم دخپلو بدو کړنو سزا ورکړه او په شوراب کې یې دنورو ترڅنګ دوی هم دخپل برید هدف وګرځول چې شاوخوا ۱۵تنه پکې ووژل شول اونور هم هغه مجرمین چې مخامخ په یادو ۱۸تنه دالوتکو اینجنرانو۱۹تنه دالوتکو ایجنران ژوبل شوي ، دنوموړي په وینا: دشوراب په عملیاتو کې دکمانډو عسکرو قومندان منصور په شمول ۲۶۰ تنه کورني اجیران عسکر وژل شوي ،په هغوی کې ۱۴۲تنه کمانډویان او ۱۱۸تنه نورعادي اجیران عسکر راځي او په دې علاوه ۷۳تنه ګوډاګي عسکر ټپیان شوي دي

په دې سربیره دطالبانو دویاند په قول: دشوارب بریدکې دخارجي یرغلګرو۳۳ هاموي او۱۹ صربتي ټاګونه تخریب شوي، ۲۷عراده رینجري ۲۱عرادې انټر نیشنل ریمجر، ۷عرادې پوځي امبولاینسونه ۱۱ عراده دتیلوټانکرونه، یوه

جنایتونوکې یې په یو نه یودول لاس درلود دخپلو بدو کړو وړو په انجام ورسیدل او دهغو مظلومو، بې وسو ماشومانو، میرمنو اوسپین ږیرو انتقام الله تعالی له هغوی څخه واخیست ،دطالبانو فدائي مجاهدینو خپلو تاندو ځوانیو او پاکو وینوپه تویولو دملت دمظلومانو غچ د جابرانو او ظالمانو څخه واخیست او وحشتګرو یې وښوده چې غر که هرڅو لوړ دی خو په سر یې لار تللې، دوی که هرڅو دامریکا اونانو په اسبابو اوډالرو باندې ترپوزو مجهز دي خو دایمائي او افغاني همت وسله هم دومره قوي ده چې دهغې په وړاندې دامریکا اوناتو دفاعي تجهیزات هیڅ هم ندي اونه هغه تجهیزات د امریکایانو او دهغوی دګوډاګیانو څخه مرګ بندولی شي بیشکه دبشري تاریخ ترټولو مجهز اوقوي ځواک (امریکا)ده خونن تش لاس طالب هغه په ګونډو کړې او لګیاده هغه نه دخپل نجات لپاره داډ غواړي.

راځو دیته چې دشوراب برید خورا هیښوونکی او کامیاب برید و، طالبانو وښوده چې د دوی بریدونه په دومره مهارت او ځیرکتیا سره پلان کېږي چې ترپایه دامریکا وتلې استخباراتي اداري او دکابل رژیم جاسوسان یې کشفولی نه شي.

شوراب یوه دهغو پوځي اډو ځخه ده چې پکې امریکایې او کورنې ځواکونه میشت دي، نو دنورو ځخه یې امنیتي او دفاعي کمربندونه قوي اوډیر دي داچې بیا هم طالبانو وکړای شول چې د دوی دټولو کمبربندونو ورتیرشي اوهلته ورسره ۴۶ساعته جګړه وکړې او نیږدې ۴۰سلنه تاسیسات او تجهیزات یې ورته تخریب او ونړوي جوتوي چې طالبان په پوځي چارو کې له هغو اټکلونو ځخه زیات فعال اوپیاوړي دي چې عموماًپوځي کارپوهان یې دوی په اړه تجزیه اوځیړي

لنډه داچې دشوراب په پوځي آډې باندې دطالبانو لخوا داتازه برید بیځي هیښونکی او کامیاب و داوسني رژیم هغه ټولې دعوې یې دروغ کړې چې ویلي دوی اوس ددفاعي حصارنه وتلي په تعرضي حالت کې قرار لري او طالبان اوس دفاعي حالت بیول شوي دشوراب دننه ۴۰ سلنه پوځي تاسیات اوتجهیزات تخریبول ددې خبرې دلیل اوثبوت دی چې د امریکا اوکابل رژیم دواړو استخباراتي پوښښونه له منځه تللي او نورنه شي کولی چې دشوراب په ځیر حساسو پوځي مرکزونو باندې دبریدونو په اړه دوړاندې نه کشفي معلومات ترلاسه کړي ، دشوراب برید په ترڅ کې دآډې دننه پریوتې ملیې لاندې داسد خالد دسروهلو اوسنګر نیولو شعار دفن شو چې بیا به یې ځوک وانخلي، په ټوله کې په شوراب اډې برید امریکایانوته هم پیغام پریښود چې هغوی دي دلته تراوړدې مودې خوبونه لیدل نه ویني او واقعیتونوته په غاړه ایښودو دي ژرترژره خپل یرغلګر عسکر ور وغواړي کنه دشوراب نه په ځوځله نورو قوي عملیاتو اوبریدونو سره به مخ شي.

# امریکایان باید په افغانستان کې شته واقعیتونه په پام کې ونیسي

■ احمد مختار

بالاخره امریکایان د مذاکراتی بهیر په پنځمه داسې غونډې کې له طالبانو سره یو ځای دی چې هغوی شل کاله وړاندې د دغسې مفاهمتي غونډې وړاندیز کړی او هغه یې د ستونزې د حل یواځینی وسیله بلله.

اوس هم چې امریکایانو د تفاهم او مذاکرې مؤثریت درک کړی دا یو ښه فرصت دی چې باید تري مناسبه استفاده وشي.

خکه تفاهم د انسانیت معنی او د بشریت لپاره د هغوي د ټولو فکري ، او سیاسي شخړو د هواري ضامن دی. خو تفاهم هغه وخت ښه مؤثریت لرلی شي چې په هغه کې واقعیتونه په پام کې و نیول شي او د هغو په منلو سره شکیل لوري پر خپلو اشتباهاتو اعتراف وکړي .دا یو واقعیت دی چې افغانان د بشري ټولې د یوه خوریدلي قشر په توګه سوله خوښې او مینه ناک خلک دي.

که د افغانانو تاریخ ته وکتل شي نو دوی پر چا یرغل نه دی کړی ، بلکې تور دي چې د دوي پر هیواد یې یرغلونه کړی دی.

خو افغانان لکه څومره چې مینه ناک او سوله خوښې دي هغومره له خپل دین ، خاوري او ولس څخه د مذهبي او اخلاقي دفاع له روحیې څخه هم سر شار دي

د چنګیز، انګریز، پخوانۍ شوروي اتحاد او اوسني امریکایي اشغال په مقابل کې د افغان ولس تاریخي مقاومت د دې ادعا ژوندی شاهد دی.

دا یو واقعیت دی چې په نړیواله سیاسي، پوځي او اقتصادي معادله کې د امریکا یوقطبي والی د افغانانو د جهاد محصول دی.

خکه همدا افغاني جهد و چې کمونیزم ته یې ماتې ورکړه او د امریک په شمول یې ټوله نړۍ د هغه له شره وژغورله.

هـو دا واقعیت هم باید ومنـل شي چـې په افغانستان کې هم مشکلات وو، اما هغه داسې مشکلات وو چې تر تصادم یې پر تفاهم به حل کیدای شوای

خو لـه بـده مرغـه چـې امریکایـانو د تفـهم پـر خـای تصادم تـه تـرجیح ورکـړه او پـوره ۱۸ کالـه یـې د افغانستان پـه اشـغال کـې تمول پـوخي ، سیاسي او تخنیکي زور وازمایه .

خو نن یې بالآخره هغه څه درک کړل چې طالبـانو لـه دې تولو بربادیو وراندې ورته وراندیز کړي و.

اوس هـم امریکایـانو تـه دا یـو ښـه فرصت چـې طالبـان ( اسلامي امـارت) د تفـاهم پلـوی دی پـه دې صورت چې امریکیان دلته موجود واقعیتونه ومني.

دلتـه موجـود واقعیتونـه دا دي چـې افغانـان پـه هیڅ صورت اشغال او د اشغال مستلزمات نه مني.

افغـانـان مسـلمـانان دي او لـه اسـلامي حاکمیـت پرته وریاندې بل حاکمیت د منو وړ نه دی.

امریکایانو چې د خپل اشغال لپـاره دلتـه کـومې پلمې لټولې وي هغه یې تجربه کړې چې هیڅ نتیجـه نه ورلره ، اوس بـاید د دغې ستونزې د واقعي حل لپـاره د اسلامي امارت حل لاره د یوه واقعیت په توګه ومني.

که اوس هم پـه مذاکراتي بهیر کـې د مشـکل د هواري لپاره پر خپلو غوښتنو ټینګار کوي دا به مو بیا د حل په خای بل داسې مشکل تـه بیـایي چـې اتـس کاله نور به د هغه له تاوانونو نه کړیږو .

پرافغانسـتان امریکـایي یرغـل یـو نـاروا او وحشـیانه عمـل و چـې پـه هـیڅ سیاسي، اداري، او امنیتي برخه کې یې هـیڅ مثبتـه نتیجـه ور نـه کـړه ؛ بلکې په نړیواله کچه یې داسې ناورینونه وزیږول چې پر افغانستان سربیره یې تولـه نړۍ لـه پې ثباتي سره مـخ کړه.

اوس کـه امریکایـان د اشـغال د خـاتمې لپـاره د اسلامي امارت طرحه او وړاندیز ومني ، په نتیجه کـې به یې ان شاء الله چې افغانستان ، سیمه او تولـه نـړۍ بـاثباته شي.

امریکایـان بایـد دا واقعیـت درک کـړي چـې اسلامي امارت د افغان مسلمـان ولـس د ارادي د ممثـل په توګه د امریکاپه شمول هیڅوا تـه د شر اراده نه لري.

د امریک په شمول له ګاونډیانو ، سیمې او نړۍ نړۍ سره د لاضرر او لاضرار ( ضرر نه رسول او ضرر نه قبلول) شرعـي قـاعـدې پـر اسـاس د تعامـل او متقابـل احترام غوښتونکی دی.

سره لـه دې چـې امریکیـانو پـه خپـل ظالمانـه اشغال سره افغانان سخته ډیر خوروولی او د بګرام او ګوانتنامو په څیر وحشیانه زندانونکې یـې ډیـر کـړولي دي.

خو که اوس هم امریکایان خپل همـدا ظالمانـه اشـغال په واقعي ډول پایته ورسوي ، افغانـان خپلـې ارادې تـه پریږدي ، او خپل هغه لګښتونه چـې پـه پـوخي برخـه کې یې د افغانستان پر وراتولو لګول د سوله ییزو غیـر پوخي مرستو په چوکاټ کې د افغانستان پر بیـا رغولـو ولګوي افغانان به تري منته کوي.

هیله ده چې امریکایان دا ټول د یوه وقعیت پـه توګه ومني او د اشغال خاتمې او سولې ټینګښـت تـه د ژمنتوب په لاره کې عملي او جدي ګامونه واخلي.

# دسعودي دولت يو بل دردوونکی اقدام

دسعودي ولي عهد په امريکا کې دسعودي دسفارت لپاره ديوې مېرمنې په تقرر نړۍ حيرانه او دنړۍ ژمن مسلمانان يې ودردول.

دسعودي په ۸۷ کلن تاريخ کې دېندر بن سلطان بن عبدالعزيز لور شهزادګی ريما لومړۍ سعودۍ مېرمن ده چې په کوم هېواد کې دسفارت لپاره ګومارل کېږي او دا اول ځل دی چې دخپل پلار پاچا سلمان پرځای دفاع وزير او ولي عهد محمد بن سلمان شاهي پربکړه دخپل دفتر نه اعلانوي .

محمدبن سلمان خپل ورور خالدبن سلمان چې په امريکا کې دسعودي عربستان سفير و دسفارت نه يې ددفاع وزارت معينيت ته راوست او پرځای يې ريما بنت بندربن سلطان په واشنګټن کې دسعودي سفيره مقرره کړه.

دسعودي ددولتي اژانس S.P.A له لورې په خپور شوي راپور کې راغلي دي چې دپاچا سلمان دبهرني سفر پرمهال محمدبن سلمان په يو وخت کې ۳ پربکړې وکړې،خالدبن بن سلمان يې له سفارت نه معزول او ددفاع وزارت لپاره يې دمعين په توګه وټاکلو او ريما يې په امريکا کې دسعودي عربستان دسفيرې په توګه وټاکله.

دريما پلار شهزاده بندر په ۱۹۸۳ م کال کې دشاه فهد له لورې په امريکا کې دسفير په توګه مقرر شو چې تر ۲۰۰۵ م کال پورې همدلته سفير و؛هغه ۲۲ کاله امريکا کې سفارت وکړ چې دا دسعودي په تاريخ کې دېو سفير دسفارت ترټولو اوږده موده ده؛دده په سفارت کې دامريکا پنځو ولسمشرانو خپله د ولسمشرۍ موده پوره کړه او ولاړل او دباندېو چارو ۱۰ وزيران دې وزارت ته راغلي او تر ې بدل شوي وو.

د ۱۱ ستمبر دېپښې نه پس دسعودي عربستان او امريکا ترمنځ اړيکې تريګلې شوې وې ځکه چې دامريکا ددعوا له مخې په حمله کوونکو کې ۱۶ تنان دسعودي عربستان اتباع وو.

دهمدې ترينګلورابطوپه دوام کې داوباما دواکمنۍ پرمهال دامريکا دولتي ادارو دجاستا په

نوم دسعودي پرضد يوه قانوني مسوده تياره کړې وه چې د ۲۰۱۶ م کال په اکتوبر کې د امريکا د سنا مجلس دا تصويب کړه .

لکه دمخه موچې وويل د ۱۱ ستمبر په پېښه کې ککړو تنانو کې ۱۶ تنان دسعودي اتباع وو نو ددې قانون له مخې پدې پېښې کې دوژل شويو تنانو ورثانو ته ددې حق ورکړل شوی چې دامريکا محاکمو کې دسعودي ددولت پرضد عارض شي او دسعودي دولت نه دخپل مړي دتاوان غوښتنه وکړي.

پدې قانوني مسوده کې دسعودي مدرسې،خيريه اداړې او اهل خير دمجاهدينو سره په مرستو کولو تورن شوي دي او دبندولو سپارښتنه يې شوی وه .

دامريکا په سناکې د ۲۰۱۶ م کال په مې مياشت کې جاستا تصويب او دمشرانو جرګې ته واستول شو؛دستمبر په ۹ مې نېټې دمشرانو جرګې تصويب کړ او ولسمشر ته يې دمنظورۍ لپاره ولېږلو ؛ ولسمشر بياهغه د ستمبر په ۲۳ مې نېټې ويټو کړ خو د مشرانو جرګې په اتفاق د ولسمشر ويټو لغوه کړه او جاستا دامريکا دقانون برخه او دسعودي په سر دتل لپاره زوړنده توره وګرځېده.

دسعودي دباندنيو چارو وزير عادل الجبير هغه مهال دامريکا ددې پرېکړې په مقابل کې دعکس العمل ښکاره کولو په لړ کې ويلي و چې دامريکا نه به خپل ۷۰ مليارده ډالر راوباسي.

سعودي فکر کاوه چې پدې کار دامريکا اقتصاد ته ډېر تاوان رسېږي نو امريکا به داقانون لغوه کړي خو امريکا دسعودي پدې ګوابنې غوږ ونه ګرولو او دا رامنځته شوی نوی قانون يې همداسې پرېښود.

ويل کېږي چې دبارک اوباما داقتدار پرمهال ۱۶ ايراني الاصله امريکايي مېرمنو په سپينې مانۍ کې پرمېمو پوستونو باندې کار کاوه نو خکه دبارک اوباما دسعودي په پرتله ايران ته ميلان زيات و او همدا و چې دايران داتومي پروګرام په اړه ترون هم رامنځته شو .

خو چې د ۲۰۱۷ م کال په جنورۍ کې ترمپ واک ته ورسېد نو خبره بيخي برعکس شوه دايران سره درامنځته شوي ترون دماتولو خبرې پيل شوې او دسعودي په اړه پاليسي ـ نرمه شوه؛ سعودي دا دځان لپاره ښه موکه وګڼله او بدبختانه چې امريکا ورنه څه وغوښتل په سرسترګو يې ومنل.

امريکا چې محمد بنه مطالعه کړې اوپرې پوهېده چې بنه لاسپوڅی يې ثابتېدای شي نوهمدی يې دسعودي دمشرۍ لپاره رامخې ته کړاو د شاهي کورنۍ دنورو حليفانو په مقابل کې يې ترشا ودرېده نو دمحمد بن سلمان نه يې ددې حمايت په مقابل کې په سعودي کې دګڼو بدلونونو راوستلوغوښتنه هم وکړه .

دا چې محمدبن سلمان دخپل پلار پاچا سلمان نه ټول واک اختيار اخستی دی نوټولې پرېکړې پخپله کوي او دامريکااونورلوېديځ دغوښتنې سره سم يې په هېواد کې دټولنيزو اصلاحاتو درامنځته کولو په نوم دسعودي مذهبي ټولنه ددينې قيودونه دازادولو او په

تمامو معنو لبرال کولو پرلور روانه کړیده چې دې کار نه یواځې دسعودي بلکې دټولې نړۍ مسلمانان اوس سخت خفه کړي او ددې هدف لپاره شویو اوکېدونکواقداماتو ډېر زیات اندېښمن کړیدي .

سره له دې چې سعودي کې دنظام ؛ حاکمانو اودحاکمانودکړنو پرضد خوله ډېرته کول اوڅه ویل خپل خان دلوي خطر سره دمخامخ کولو په معنی وي نو ځوک ددولت په تاوړو کړنو او اقداماتو ښکاره انتقادونه نه کوي خود محمد ددې اقداماتو په اړه دسعودي ډېرو اوسېدونکو هم داحتیاط نه په ډک انداز خپل تشویش ښکاره کړیدی چې ګڼ انتقاد کونکي علماء کرام زندانونوته هم لېږل شویدي

دلویدیځ په لمسون لا ډېر دمخه دسعودي مېرمنو ددولت نه د ډریوري داجازې اخستلو مسلسله غوښتنه کوله خودټولنیزو اسلامي احکامو په اړه چې تر ډېره حده نظام محتاط و اودبې سترې اوبې حیایي دلارو مخنیوی کېدلونو ددولت له لورې مېرمنو ته دداسې ازادي اجازه نه ورکول کېدله ؛خو محمد بن سلمان چې دسعودي مېرمنوته دلویدیځ په څېر دهرډول ازادي ورکولوهوډ کړیدی نودهمدې ازادي ورکولوپه لړکې یې ورته په سرکې دډېرپوري کولو اجازه ورکړه ؛ ترڅنګ یې په انتخاباتو کې درایو اچونې او په انتخاباتوکې دڅان کاندیدولو اجازه هم ورکړه ؛ مېرمنو ته په دولتي او شخصي کار خایونو کې فعاله ونده ورکړل شوه .

اوچې یوځل دآزادۍ دروازه خلاصه شوه نو لوبغالو،پارکونو ؛ نندارتونونو اوسینماګانو ته دتللو اودپردو سرو سره یوځای دکښاستلو اجازه هم دسعودي مېرمنو ترلاسه کړه .

او اوس یې بهرنو هېوادونو ته د سفیرانو په توګه لېږل پیل شول چې دادهمدې اقداماتو پیل شوې خورا خطرناکه او دردونکې لړۍ ده.

خبره یواځې مېرمنو ته په آزادۍ ورکولو وندرېده بلکې امریکا په همدې وخت کې خپل یو دولتي هیئت تشکیل او دسعودي دخیر یه مؤسسو او اشخاصو په اړه یې ورته دخپرنو او معلوماتو راجمع کولو دنده ورکړه؛دامریکا دې هیئت دسعودي د خیریه ادارو او سونو اشخاصو په اړه دمعلوماتو راټولولو نه پس سپارښتنه کړې وه چې خیریه سترې مؤسسې دې بندې شي اودیو دشمېر سترو شرکتونو او اشخاصو په هېواد کې دننه په زکاتونو او خیراتونو دې هم بندیز شي .

خکه چې ددوئ دخیر یه مرستو نه سخت دریځو ته ګټې رسېږي نو باید بندیز پرې ولګول شي او دسعودي زکات او نورې خیراتي روپۍ باید دامریکا پوهنتونونو،نورو تعلیمي ادارو او ساینسي تحقیقاتي مرکزونو ته وقف شي.

محمدبن سلمان پدې اړه هم دامریکا غوښتنې ته لبیک ووېلو ؛ څه موده وړاندې یې چې داحتساب اداره جوړه کړه نو هدف یې دهمدې خیریه ادارو او افرادو پرضد اقدام و خو پلمه یې داجوړه کړه چې دا اداره به د بدایو خلکو او دولتي لوړ پوړو چارواکو په اړه خپرنې کوي.

نوپه همدې لړ کې دتېر یو نیم کال راهیسې دسعودي د ۷۰ خیریه مؤسسو په فعالیت ددولت له لورې بندیز لګېدلی دی ؛ په بهر نړۍ کې دجوماتونو له کفالت نه لاس اخستل شوی او دسعودي بډای په لسګونو تنان دپوښتنو او تحقیقاتو په نوم نیول شویدي .

تېر کال چې دمحمد بن سلمان په حکم دشهزاده ولید بن طلال په شمول ګڼ شمېر شهزادګان او لوي سوداګر ونیول شول نو اوس معلومه شوه چې تر شا یې دامریکا همدافشار و ځکه چې دوئ نېږدې ټول داسې خلک وو چې په خیریه کارونو کې به یې له دې وړاندې لوپه برخه وه.

پدې لړ کې اوس مهال ولې عهد دسعودي په اهل خیر کې ترټولو لوي او مشهور شخص سلیمان الراجحي ته لاس وراوږد کړیدی.

دسعودي داحتساب پو نوم جوړې شوې اداري چې دولیدبن طلال په شمول دشهزادګانو نه په میلیاردونو ریال واخستل دسلیمان الراجحي نه یې هم د ۱۰ ملیارده ریال غوښتنه کړیده او د نه ورکولو په صورت کې ورته زندان ته ځان چمتو ساتلو ګواښ کړیدی.

ضعیف العمر سلیمان الراجحي ته دا ګواښ او ورته دا غوښتنه په داسې حال کې شوې چې له دې وړاندې دهغه خوی؛دالراجحي شرکت منیجر ، په مکې مکرمې کې دهغه له لورې دجوړ شوي ستر مسجد امام هم دولت نیولی او دمنیجر او دهغه دځوی نه داحتساب په اداري کې دالراجحي شرکت دعوایدو په اړه تحقیقات ترسره شوي و او دجومات دامام نه دسلیمان الراجحي دپټو صدقاتو په اړه معلومات ترلاسه شوي وو . دیادولو وړ ده چې شهزادګي ریما په ۱۹۷۵ م کال کې په ریاض کې زېږېدلې ده پلار یې بندربن سلطان بن عبدالعزیز دی او مور یې دشاه فیصل بن عبدالعزیز لور هیفاده نو ځکه د شاهي کورنۍ ترټولو زیاته مؤثره مېرمن ګڼل کېږي .

دامریکا فوربس نومې مجلې هغه په ۲۰۱۴ م کال کې دعربي نړۍ ترټولو مؤثره اونامتو مېرمن ګڼلې وه.

۲ کلونه یې دمحمدبن سلمان سره دخانګړې مشاورې په صفت دنده ترسره کړیده؛له دې وړاندې یې نورې مهمې دولتي دندې هم لرلې دي.

دسعودي په کاروباري بډایو مېرمنو کې یې نوم ترټولو وړاندې دی؛ریما دجواهرو،عطرونو او پوستکودمشهور شرکت،،ریمیه،، مالکه هم ده؛او د ،،الف خیر،،په نوم هغه اداره هم دهمدې ده کومه چې دنادارو خلکو سره وړیا مرستې کوي.

دامریکا فیدرالې اداري ایف بي آی په ۲۰۰۲ م کې هڅه کړې وه چې دشهزادګۍ دمور هیفا او د ۱۱ ستمبر دپېښې دعاملینو ترمنځ تړاو ثابت کړي اوویلي وو چې هیفا یوې داسې سعودي مېرمن ته ۳۵۰۰ ډالر دحپل بانکي حساب نه ورمنتقل کړي وو چې دهغې مېرمنې دپېښې دعاملینو سره تلیفوني تماس و خو بیا دا تور پخپله امریکایي سفارت رد کړ او روښانه یې کړه چې دا خیراتي پیسې هیفا یوې داسې سعودي

مبرمنې ته ورمنتقل کړې وې چې له روابطو يې بيخې نه وه خبره.

ددې مهمې دندې لپاره دريما دانتخاب لامل دسعودي عربستان رسنۍ دا وړاندې کوي چې ريما په امريکا کې راسترە شوې او په جارج واشنګټن پوهنتون کې يې لوړې زده کړې ترسره کړيدي او دخپل پلار دسفارت په موده کې يې ډېر څه لېدلي او زده کړيدي نو دسعودي او امريکا ترمنځ دروابطو په بڼه ساتلو کې به بڼه رول ولوبوي.

نو ځکه دبندرين سلطان دګوښه کېدونه پورە ۱۴ کاله پس يې لور شهزادګۍ ريما اوس په همدې امريکا کې دسعودي عربستان دسفيرې په توګه مقررە شوه.

خو دچارو پوهان وايې چې دريما پلار بندرين سلطان په امريکا کې ۲۲ کلونه سفير پاتې شويدی چې دا په امريکا کې دسعودي عربستان دکوم سفير دسفارت ترټولو اوږده زمانه ده؛ددې زمانه کې بندرين سلطان دامريکايې چارواکو او جاسوسو شبکو سره خپل روابط ډېر قوي کړي وو ؛ شنونکي وايې چې په ټولې شاهي کورنۍ کې له ده پورته دامريکا بل غټ لاسپوڅی نه و تردې چې په شاهي کورنۍ کې هغه خپلو مخالفينو بندر بش ګانه.

بندر په ۲۰۱۲ م کې دسعودي عربستان داستخباراتو مشر شو چې تر ۲۰۱۴ م پورې ددې ادارې مشرو او ددې مودې کې يې دامريکا داستخباراتي ادارو سره روابط نور هم قوي شول.

نو ريما ته له دغه شاليده لېدل پکار دي؛په امريکا کې يې دسفيرې په حيث تقرري له دې املې نده چې داسې ډېر لوړ استعداد لري چې ددومره لوړ استعداد لرونکی بل سړی نشته او يا داسې کامیابه ډيپلو ماته ده چې بل داسې کامياب ډيپلومات نشته بلکې اصل لامل يې چې دپلار له لارې دامريکا استخباراتو سره روابط دي او دامريکا په غوښتنه دلته سفيره مقرره شوې ترڅو له يوې خوا دمحمدبن سلمان له لورې دلبراليزم پرلور روان شوی سعودي عربستان ددې هکله لاپسې تېز او دنورو اسلامي هېوادونو لپاره نمونه وګرځي او له بلې خوا د امريکا دجاسوسو شبکو سره تړاو لرونکو خلکو نه د سفير په جامه ټول هغه کارونه واخلي کوم ته چې اړتيا محسوسوي.

نو دا د ډېر افسوس او درد خای دی چې دسعودي عربستان ولي عهد محمدبن سلمان نه دخپل هېواد دژمنو مسلمانانو خفګان ته ګوري ؛ ته دعالم اسلام زړه بداوي ته ګوري او نه هم خپلو عليا ملي منافعو ته ګوري بلکې يواځې دامريکا خوشالول غواړي او ددې لار کې دهيڅ شي پروا نه ساتي.

خو محمدبن سلمان بايد ددې پوه شي چې دامريکا مثال دشيطان نه کم ندی له خپلو لاسپوڅو کارونه اخلي شرموي يې هم او په نيمې لار کې يې هم پرېږدي.

# مصر کې
## د اعدامونو نوې لړۍ
## او د غرب منافقه څېره

په مصر کې چې د ۲۰۱۳ م کال دجون په ۳ مې نېټې د فوځي کودتا په نتیجه کې داسلام خوښي دوکتور محمد مرسي اداره ړنګه او پرځای یې فوځي دیکتاتور السیسي پرواک قابض شو نو له هماغې ورځې نه داسلام خوښو ورځ بده ده او دظالم دولت له لورې په یو اوبل نوم دسخت عتاب ښکار دي.

جنرال السیسي دمصر قضا د ژمنو مسلمانو مصري خوانانو پرضد د آلې په توګه کاروي او دمصر قاضیان اوس د السیسي اجرتي قاتلان ګرځېدلې دي چې ددولت په تفتیشي مرکزونو کې دسختو سکنجو په نتیجې کې دجبري اعترافونو نه پس په رواټي یوې میاشت کې ۱۸ ځوانان ددار په تختې راخړول ددې ژوندې ثبوت دی.

دفروري په ۲۰ مې نېټې دقاهرې زندان کې ۹ ځوانان ددار په تختې راوړړول شول؛پردې دا تور و چې دمصر دپخواني لوي ځارندوال په قتل کې یې لاس درلود چې دمصر محاکمو دې ۹واړو ته په همدې تور دمرګ سزا اوروله وه او اوس دا ده تطبیق شوه ؛دمصر پخواني لوی ځارندوال هشام برکات د ۲۰۱۵ م کال دجون په ۲۹ مې نېټې په قاهره کې په یوې بمي چاودنې کې وژل شوی و چې دقتل په تور یې په لسګونه مصري ځوانان نیول شویدي چې تر ې ۹ اعدام شول .

دروانې فروري په ۲۰ مې نېټې د ۹ مصري خوانانو

اعدامبدل پدې میاشت کې داعدامونو د پیل شوې لړۍ ۳ مه پېښه وه؛ له دې وړاندې دهمدې فروري په ۱۳ مې نېټې دقاهرې په همدې زندان کې ٦ مسلمان خوانان اعدام شول چې داخوان المسلمون دګوند سره یې تړاو درلود او دمصر محاکمو له لورې په اعدام محکوم شوي وو؛پردې ٦ خوانانو په هغه پېښې کې دلاس درلودلو تور و چې په مصرې رسنیو کې دکرداسه پېښې په نوم یادېږي.

په کرداسه نومې سیمې کې د۲۰۱۳ م کال دسټمبر په ۱۹ مې نېټې امنیتي مرکز ته وسله وال ورننوتي وو چې دډزو په نتیجه کې یې ۴ لوړپوړي فوځي افسران وژل شوي وو دمصر دولت ددې پېښې پرهٔ پراخوان المسلمون ورواچوله او په دې تور نیول شویو ٦ تنانو ته دوسیه جوړه شوه چې محاکمو په اعدام محکوم کړل او پرې ددې میاشتې په ۱۳ مې نېټې دمحاکمو دا دظلم نه ډک حکم تطبیق شو.

دهمدې روانې میاشتې په ۷ مې نېټې هم دقاهرې زندان کې ۳ خوانان اعدام شوي وو؛پردوی دقاهرې د استیناف دمحکمې د مشاور دخوي دقتل په پېښه کې دلاس لرلو تور و.

د بشر دحقوقو نړیوالې ادارې هیومن رایټس ویلي دي چې په مصر کې اوسني اعدامونه سراسر بې انصافي او ظلم دی؛ځکه چې دانصاف او عدل غوښتنو ته هیڅ پاملرنه نه ده شوې .

دا اداره وایې چې دمصري دولت له لورې دا خوانان دسختو زیاتو فزیکي او رواني سکنجو سره مخامخ شویدي او پرجرم دجبري اعترافونو په نتیجه کې محاکمو دوئ دمرګ په سزا محکوم کړیدي چې دا ډېره ستره بې عدالتي ده.

په مصرکې دظالمو حاکمانو له لورې داسلام خوښو داعدامونو لړۍ ډېره زړه ده خو د ۲۰۱۳م دجون میاشتې نه پس چې دیوې فوځي کودتا په نتیجه کې د دوکتورمرسي اداره ړنګه او جنرال السیسي پرواک قابض شو نو له هغه راهیسې چې ځومره اعدامونه شوي په بل یو دولت کې یې هم ساری نه لیدل کېږي.

دجنرال السیسي په واکمنۍ کې ۲۰۱۳ مسلمانان دمرګ په سزا محکوم شویدي چې ۴۴ یې اعدام شویدي او پاتې نور یې هم دخپل نوبت انتظار کوي.

یواځې دلوي څارندوال دوژل کېدو دجرم په تور دالسیسي ددولت محاکمو له لورې ٦۷ تنان مجرم ګڼل شویدي چې پکې ۹ تنان اعدام شویدي او دپاتې نورو داعدامېدو هم قوي امکان دی .

اوسنو بې رحمانه مسلسلو اعدامونو د السیسي دادارې

پرضد دخلکو قهر او غصه راپارولې ده او ورسره یوځای په مصر کې دبدامنۍ پېښې هم زیاتې شویدي.

دجنورۍ په ۱۹ مې نېټې دقاهرې په منځ کې دجامعة الازهر سره نېردې په یو فدایي برید کې د ۳ پولیسو په شمول ۱۵ تنانو خپل ژوند له لاسه ورکړ ؛ له دې وړاندې دسیناء په عریش ښار کې پر یو فوځي مرکز برید تر سره شو چې دیو شمېر فوځي افسرانو په ګډون پکې ۱۵ فوځیانو خپل ژوند له لاسه ورکړ.

دیادولو وړ ده چې دمصر پارلمان په قانون کې یو ترمیم تصویب کړی چې له مخې به یې السیسي ډژوند ترپایه د هېواد دولسمشر په صفت په واک کې دپاتې کېدو قانوني حق ولري.

دمصر دچارو پوهانو دپارلمان دا عمل خورا خطرناک ګڼلی او وایې چې ددولت پدې متعصبانه اقدام به په ولس کې ددولت پرضد کرکه نوره هم زیاته ؛ دیدامنۍ یوه نوې څپه به رامنځته شي او داسلام خوښو په مرکز سیناء کې خو به حالات لازیات خراب شي.

ویل کېږي چې دمصر په محاکمو کې ۳ قاضیان زیات یادېږي کومو چې دالسیسي دخوشالولولپاره دمسلمانو خوانانو په اعدامونو ترټولو زیاتې پربکړې کړیدي

حسن فرید؛محمد ناجي شحاته او شعبان الشامي؛ دا ۳ واړه دسترې محکمې قاضیان دمصر په مسلمان ولس کې دجلاد،سفاک او قضات الاعدام په بدو نومونو یادېږي.

په دوئ کې یواځې محمد ناجي شحاته ۲۶۳ مسلمانان د اعدام په حکم محکوم کړیدي.

دمحترمو لوستوالو په علم کې به وي چې دمحمد مرسي ددولت درنګولو نه پس دالسیسي پرضد دمصر مسلمانان درابعه العدویه میدان ته دمظاهرو په اراده راوتلي وو نو فوځ یې پرضد دوحشت نه ډک عملیات وکړل چې پکې په زرونو قتل او په لسګونو زره زندانونو ته بوتلل شول.

دژوندي نیول شویو مسلمانانو دوسې د جلاد قاضي محمد ناجي شحاته سره دي چې ددولت په پلوی کې او دالسیسي دخوشالولو لپاره یې دوئ ټول په سختو سزاګانو محکوم کړیدي؛

دډېرې زیاتې حیرانتیا خبره دا ده چې ددولت په پلوی او دالسیسي دخوشالولو لپاره یې حدودو نه دومره تجاوز کړی چې ددولت سره دمخالفت په تور دنیول شویو تنانو نه یې یواځې په ۴۷ ساعتونو کې ۱۸۳ تنان په اعدام او ۲۳۰ تنان یې په دائمي حبس محکوم کړیدي چې دنړۍ په تاریخ کې هیڅ یو قاضي په دومره لږ وخت کې دچا داعدام

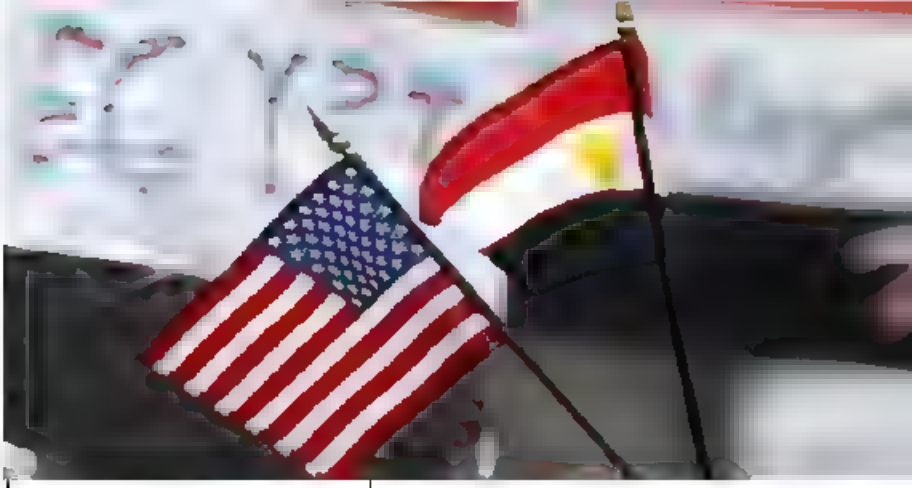

او دائمي حبس داسې پريکړه نده کړې.

ددې ترخنګ چې ناجې شحاته ګڼ بې ګناه مسلمانان په اعدام او دائمي حبس محکوم کړيدي ۱۸ هغه فوځيانو ته يې براءت ورکړی کومو چې درابعه عدويه په ميدان کې ګڼ شمېر لاريون کونکي په مخامخ ډزو ويشتلي وو.

ددې سفاکو قاضيانو له جملې نه شعبان شامي هم دی چې دپخواني منتخب ولسمشر- محمد مرسي په ګډون يې ۱۶۰ مسلمانان دمرګ په سزا محکوم کړيدي؛ همده داسلامي نړۍ نامتو عالم يوسف القرضاوي هم دمرګ په سزا محکوم کړی خو دامريکا او اسرائيلو لاسپوڅی پخوانی ولسمشر- حسني مبارک يې دټولو جرمونو نه بري کړيدی.

او ېدې ۳ قاضيانو کې دريم حسن فريد نومېږي چې تراوسه يې ددولت مخالفو زنداني شويو مسلمانانو کې ۱۴۷ دمرګ په سزا محکوم کړيدي.

دچارو پوهان باوري دي چې دخپلو سياسي مخالفينو دوبرولو لپاره السيسي- دمصر لوي قاضيان دآلې په توګه کاروي چې متأسفانه دامريکا په شمول هغه لويديخه نړۍ چې ځان دبشر- د حقوقو اتله بولي دمصر- ددولت پدې روان وحشت باندې چوپه خوله ده ؛ دمصري ديکتاتور پرضد هيڅ مؤثر اقدام نه کړي ؛ نه ورباندې کوم بنديز لګول کېږي اونه يې پر ضد کوم آواز پورته کېږي اوهيڅ داسې څوک نه وايې چې ګيني دځمکې پر مخ چرته ظلم او وحشت روان دی بلکې دامريکا په شمول ټوله غربي نړۍ دهمدې ظالم تر شا ولاړه ده او ظلمونه يې تائيدوي .

دا دلويديځ انصاف اوبشر- دوستي ده چې دآسيه مسيح په نوم يوه مسيحي مېرمن که داسلام دستر پېغمبر بې ادبي کوي او دسونو مليونه مسلمانانو زړونو ته سخت درد رسوي نو ددې مېرمن اعدام خو غوب (نعوذ بالله من ذلک ) ظلم ګڼي او ورنه ددفاع او داعدام نه يې دساتلو لپاره ټول ډګرته راوځي خو چې يواخې ديو ديکتاتور سره څوک مخالفت ښکاره کوي او همدا مخالفت دومره لوی جرم ګڼل کېږي چې پرې باندې په لسګونو يا سونوخلک اعدامېږي نودلته بيا نه دغرب بشر- دوستي وي او نه ددې دومره ستر وحشت اوظلم په مقابل کې څه غبرګون ؟!

بس داغرب دی اوهمدا يې بشر دوستي ده .

# دا اسلام غزوات او سرلیکونه

## دمکې مکرمې عظیم الشانه سوبه

□ په تیر پسې
□ ابوطهیر

**د خاطب دلیک مضمون :**

حاطب بن بلتعه دلیک مضمون هم په دې دلالت کوي چهدهغه منشاء عیاذاً با الله نفاق نه و، همه لیک داو:

امابعد یا معشر قریش فإنّ رسولَ الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جاءكُم بجيش كالليل يَسير كالسّيل فو الله لَوجاء كُم وحده لَنصرَهُ الله وأنجَزَلَهُ وعْدَه فانظرو لإنفُسكم والسلام

ترجمه:اې دقرشو!رسول الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشپې په څیر د یوخطرناک لښکرسره یوځای پر تاسو درتلونکی دی، کوم چې دسیلاب په څیر روان وي اویه خدای سوګندکه رسول الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دلښکر پرته تنها هم درشي نو لله تعالی به ضرور بری ورکوي او دفتح و نصرت کومه وعده چې الله جَلَّ جَلَالُهُ درسول الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سره کړې هغه به ضرور پوره کوي یعنې په تاسو به هغه ته کامیابې ورکوي یعنې درسول الله صَلَّىٰ اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ درېا په لښکر پورې موقوف نده، نو پس تاسو پخپل انجام سوچ وکړئ والسلام

داخط یحیی بن سلام پخپل تفسیرکې راوړی کوم چې علامه قسطلاني دبخاري په شرح کتاب الجهادباب حکم الجاسوس کې نقل کړی او دفتح الباري باب غزوه الفتح کې هم راوړل شوی اوپه البدایه والنهایه کې هم شته ( البدایه ولنهایه ۴توک ۲۸۴مخ)

پورته لیک کې دحاطب بن بلتعه دهغه عذرښکاره تصدیق اوتائید کوي کوم چې وراندې تیرشو

فَكتبتُ كتاباً لايَضُرُ الله ورَسولهُ

ترجمه: ما یوداسې لیک لیکلی دی کوم چې الله او دهغه رسول ته ضرر نلري

دواقدي په روايت کې دي چې دا ليک سهل بن عمرو، صفوان بن اميه او دعکرمه بن ابی جهل په نومونو ليکل شوی و،دادريواړه دمکې دفتح وروسته په اسلام مشرف شول رضی الله عنهم ( زرقاني ۲ټوک: ۲۹۸مخ)

اوپه يوبل روايت کې دي چې دليک مضمون داسې و:

اِنّ محمداً قدنفرفَاما اِلَيکم واِمّا اِلی غيرِکم فعلَيکم الحذر

ژ:په تحقيق سره محمد ﷺ غزاته تلونکی دی،معلومه نده چې کوم لورته دتګ قصدلري ستاسولورته اوکه کوم بل طرف ته؟ پخپله فکر وکړئ ( زرقاني ۲ټوک ۲۹۸مخ)

الله تعالی دحاطب دا واقعه په ممتحنه سوره کې نازله کړه:

يَاَيُّهَا الَّذِين لَا تَتَّخِذوا عَدُوّی وَعَدُوَّکُم اَولياء تُلقُون اِليهِم بِالمَوَدةِ

په کوم کې چې الله تعالی دکافرانو سره دوستانه تعلقات بيان کړي د نور تفصيل لپاره دې دياد سورت تفسير وګورئ

دمدينې څخه روانيدل:

رسول الله ﷺ درمضان المبارک مياشت کې دلس زره کسيز لښکرسره يوځای دمازيګر لمانځه وروسته له مدينې منورې نه دمکې مکرمې په لور روان شو ( بخاري، فتح الباري۸ټوک ۲مخ)

دازواج مطهرات نه اُم سلمه اوميمونه رضی الله تعالی عنهما په دې سفرکې ورسره وې کله چې رسول الله ﷺ ذی الحليفه يا جحفه مقام ته ورسيد نوحضرت عباس د خپل اولاد سره يوځای دمکې ته دهجرت په نيت مديني ته روان و، درسول الله ﷺ مخ شو،رسول الله ﷺ په ارشاد : دهغه خپل سامان اوتوکي مدينې ته وليږل اوپخپله هغه( عباس) يې بيرته ځان سره په لښکرکې بوته، حضرت عباس وړاندې ايمان راوړی وخو دقريشونه يې خپل اسلام پټ ساتلی و، رسول الله ورته وفرمايل :

ې عباسه! داستا وروستی هجرت دی څنګه چې زما نبوت وروستی نبوت دی

وحضرت عباس رضی الله عنه په مکه کې درسول الله ﷺ په حکم پاته و اودقريشو خبرونه به يې رسول الله ﷺ ته رسول. مسندابی يعلی او معجم طبراني کې دي چې په مکه کې داوسيدو په زمانه کې حضرت عباس رضی الله عنه درسول الله ﷺ نه دهجرت اجازت وغوښته خورسول الله ﷺ ور ته څو ب ويکل چې:

کاکا! ته پخپل ځای اوسه، الله تعالی به په تاباندې هجرت پای ته ورسوي څنګه چې يې په ماباندې نبوت ختم کړی ( زرقاني ۲ټوک ۳۰۰مخ)

وپه ابواء مقام کې ابوسفيان بن حارث (۲) عبد الله بن ابی اميه داسلام راوړو په موخه راغلل،

هغوی دهجرت په غرض مدیني ته رون وو، ابوسفیان بن حارث بن عبد المطلب درسول الله ﷺ دتره ځوی و او ددینه علاوه رضاعي ورور یې هم و، هغه هم دحلیمه سعدیه پې ځکلي وي او دنبوت نه وراندې درسول الله ﷺ داسې ملګری و چې هیڅ وخت به درسول الله ﷺ نه،نه جلاکیده،دبعثت نه وروسته محبت یې منقلب په عداوت شو او درسول الله ﷺ په هجو کې به یې شعرونه ویل،چې دهغه ځواب حضرت حسان رضی الله عنه ورکاودابوسفیان بن حارث سره دهغه ځوی جعفرهم و

اوعبد الله بن ابی امیه درسول الله ﷺ دترورځوی و، یعنې درسول الله ﷺ دترور عاتکه بنت عبد المطلب ځوی و، داهم درسول الله ﷺ دسرسختو مخالفانوڅخه و، دواړو درسول الله ﷺ په خدمت کې دورتلو اجازه وغوښته لیکن داچې دې دواړو رسول الله ﷺ ته سخت تکلیفونه رسوي وو په دې وجه رسول الله ﷺ هغوی سره دلیدلونه انکار وکړ او اجازه یې ورنکړه، اُم المؤمنین ام سلمه رضی الله عنها ورته سفارش وکړ او عرض یې وکړ:یار سول الله یو ستا دتره ځوی دی اوبل ستا دترور ځوی دی.

رسول لله ﷺ وفرمایل:

ماسره د دوی دلیدو ضرورت نشته ، دتره ځوی زماابرو ریزې کړې اوترورځوی مې هغه شخص دی چې په مکه کې یې ویلي و: په خدای سوګند زه به په تا ایمان رانه وړم که ته پوری ولګوي او اسمان ته وخیږي او زه تا پخپلو سترګو وینم اوبیا ته یوه مسوده راوړې داسمان ځخه رانښکته شي اوځلور فرښتې تاسره یوځای ملګرې وي و هغوی د ګواهې هم ورکړې چې ته لله جَلَّ جَلَالُهُ رسول ییرلې یې بیا به هم زه په تاایمان رانه وړم

اُم سلمه عرض وکړ: یا رسول الله ستا دمکارم حلاق نه مید دی چې ستا دنعمت له دسترخوان ځخه ستا دتره ځوی او دترورځوی ترټولو ریت محروم اوبدنصیب پاته نشي ستا ترحم اوعفو عامه ده نو دوی دي ولې محروم وي:

اقربا راکجا کنی محروم

توکه بادشمنان نظر داری

ددې غاړې نه ابوسفیان بن حارث ووېل چې:

که ته مور ته دحاضرې اجازه نه راکوي نوزه داحپس ځوی جعفرځان سره بوزم اوکومې صحرایا ځنګل ته زم اوهم هلته ترهغه اوسم چې دلوړې وتندې نه مرشم رسول الله ﷺ دأم لمؤمنین شفعت قبول کړ وهغوی دواړو ته یې دورتلو اجازت وکړ او دواړه په اسلام مشرف شول او دمسمانانو سره یوځای مکې ته روان شول.

حافظ ابن عبد البر او محبّ طبري راوي دی:

چې حضرت عمي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ ابوسفيان بن حارث ته دا مشوره ورکړه چې ته درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمنور مخ په وراندې ودريږه او او هغه ووايه چې ديوسف عليه السلام ورونو ويلي و:

تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَاطِئِينَ

ژ: سوګند په الله تعالى بيشکه تاته يې په موږ باندې فضيلت راکړى اويقيناً موږپه خطاء وو! کله چې دهغه دخولې نه پورته ايت الفاظ ووتل، درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په مبارکه ژبه راغلل:

لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٩٢)

ژ: بن ورځ په تاسوهيڅ لزام او ملامتيا نشته، الله به ستاسې کوتاهي اوبښې هغه ترټولو مهربانو لوى مهربان دى( سوره يوسف ايت: ٩٢)

دابوسفيان معذرت يې قبول کړاو درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ددې ارشاد له مخې: چې (أَنَّ الإِسْلامَ يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ ) اسلام ټول پخواني ګناهونه له منځه وړي دابوسفيان بن حارث ټول پخواني ګناهونه يې هم له منځه ويوړل او تياره زړه يې داسلام او ايمان په رڼا روښانه شو چې په همدې شيبو کې دالله او دهغه درسول په لار ه کې روان شو

مولانا محمد ادريس کاندهلوي رح په سيرة المصطفى کې ليکلي : چې ابوسفيان بن حارت ټول ژوند بيا دحياء په وجه درسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په لور سترګې نه پورته کولې اورسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ورته دجنت ګواهي ورکړه رَضِيَ اللهُ عَنْهُ( زرقاني ٢ټوک٣٠٠ تر٣٠٢ )

اوبيا دهغه وروسته دهغو اشعارو باندې ديرپښيمان و چې دشرک په مهال يې درسول لله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په هجوَ کې ويلي وو او دهغو دجبيرې لپاره يې درسول الله په مدح کې شعرونه ويل چې نمونه يې دا لاندې خو بيتونه دي:

عَمْرُكَ إِنِّي يَوْمَ أَحْمِلُ رَايَةً
لِتَعْلَبَ خَيْلٌ لِلَّاتِ خَيْلَ مُحَمَّدِ
لَكَالْمُطْلِمِ الْحَيْرَانِ أَظْلَمَ لَيْلُهُ
فَهَذَا أَوَانِي حِينَ أُهْدَى فَأَهْتَدِي
أَصُدُّ وَأَنَّى جَاهِدًا عَنْ مُحَمَّدٍ
وَأَدْعَى وَإِنْ لَمْ أَنْتَسِبْ مِنْ مُحَمَّدِ
هَدَانِيَ هَادٍ غَيْرُ نَفْسِي وَدَلَّنِي
عَلَى اللَّهِ مَنْ طَرَّدْتُ كُلَّ مُطَرَّدِ

اوعبد الله بن ابى اميه هم داسلام راوړو وروسته داحال شو چې دحياء په وجه هغه هم رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ته نه نيع نه کتل

کوم وخت چې رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دمدينې منورې نه روان شو هغه مهال رسول لله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوصحابه روژه وو، کديد (دمکې نه اويا ميله په فاصله) نوم ځاى ته چې ورسيدل ددې لپاره چې صحابه په مشقت کې مبتلى نشي، رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پخپله روژه ماته کړه

اوصحابه وو هم درسول الله صَلَّىٰاللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ په اقتداء کې روژه ماته کړه ( بخاري )

اول سفر فی نفسه دستریا او مشقت څخه ډک وي او بیا دجهاد سفر خو نور هم دروند اوسخت وي اوبیا دګرمۍ په موسم کې، په دې وجه يې روژه ماته کړه رکه په داسې حالت کې که زوره وسیول شي نو دضعف و کمزورۍ په وجه دجهد فی سبیل الله فریضه نشي اداء کولی په همدې وجه حدیث کې شریف کې راغلي:

لیس من ابرّ الصیامُ فی السفر

ژ: په سفر کې روژه نیول نیکي او ثواب نه ده

هو! که دجهاد سفر نه وي اوپه سفرکې کوم خاص مشقت نه وي بیا روژه نیول غوره دي، درمضان روژو اګرکه قضاء راوړل کیدای شي خو درمضان دمیاشتې هغه انوارات، تجلیات او هروخت دفرښتو دعروج و نزول برکات، دشیاطینو ترل کیدل، دجنت او رحمت دروزو پرانیستل، دجهنم دروازو بندیدل او دقرآن تلاوت شپه ورځ کول او دزکر وتسبیح وتهلیل په مجلسونو کې دفرښتو ګډون داهرڅه درمضان میاشتې علاوه په نورو میاشتو کې بیا په لاس چاته ورتلی نشي په دې وجه الله تعالی فرمایلي:

« وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ»

یعنې دناروغانواومسافرو لپاره اګرکه روژه ماتول جایزدي خورژوه نیول ورته غوره دي او همدا دامام اعظم ابوحنیفه رَحِمَهُ اللَّهُ مسلک دی چې په سفرکې روژه نیول افضل او اولی ده دمکې فتح په اراده چې لس زره کسیز لښکر پیاده سفرکاوه هغوی دفي سبیل الله جهاد او داعلاء کلمة لله په غرض و، دهغوی لپاره دمانځه تاخیر هم روا وه، کوم چې دروژې نه زیات افضل دی او ددین ستنه ده او دالله تعالی په لاره سراوڅان څارول هغه نعمت دی چې په اسمان کې فرښتې يې هم په لیدورشک کوي په دغه مهال کې دتسبیح تحمیدو تهلیل او دملائکو دنروں نه هم مستفید کیدای نشي خو دخدای جَلَّجَلَالُهُ په لار کې دسرڅارولو او قربانۍ په ورکولو سره په زرګونو و نکو داسې منازل طی کیدای شي چې هغه ررکونه څله هم تسبیح وتهلیل وکړای شي نشي ترلاسه میدای یعنې دخدای تعالی دقرب هغه مرتبه نشي حاصلوی کومه چې په جهاد کې په خو قدمونوپورته کولو ترلاسه کیدای شي، په ښکاره ووه میله سفر کړی وي خو په حقیقت کې يې دسبع السموات نه هم بره تلی وي، نود مجاهد برمبرسرلوخ سرلوخې پښې یا لوخ تن الله ته ګران دی او هغه ( مجاهد) په خدای جَلَّجَلَالُهُ څان پلورلی دی چې په بدل کې الله تعالی ورته دجنت ورکولو وعده کړې نوپه دې وجه دمجاهد شان ومرتبه دیو عام مسافرنه په زرګونه څله لوړه ده او هیڅکله دعام مسافر حال دمجاهد حال او مقام ته نه رسي

نورنیا

سعد کتوازی

# د شهید ملا عبد القهار متوکل رحمه الله

## ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه

تاریخ په خپله لمنه کې د نړۍ ډېرې پېښې ر ټولې کړې او را نغاړلې دي، زما په فکر د لومړي اسلامي تمدن له نوښتونو را ښولې د افغانانو تر اوسنیو سرښندنو پورې مسلمانان او بیا افغانان تر ټولو نورو زرین او لوړ تاریخ لري، له دې پېښو یو هم له بن څخه دوه نیمې لسېزې مخکې په ۱۴۱۵هجري کال د افغانستان په خاوره د طالبانو جهادي غورځنګ را ښکاره کېدل د روانې یوېشتمې پېړۍ یوه حورا ستره پېښه وه چې ورسره پخواني اسلامي تمدن و خلافتونو ته د افغان ولس او یو بشپړ ملت ور ګرځېدلو هیلې را و ټوکېدې، خو نه دا پېښه له قربانیو او سرښندنو پرته را منځته شوې وه او نه یې پخولې هیلې پر مفته پوره کېدای شوې، بلکې یاد غورځنګ یې ټول تر کومې تېراوه او دا د هغه لپاره یو ستره ابتلاء او آزمون و.

خو دا چې د طالبانو غورځنګ په نړیواله کچه یو غښتلی او غوره مدېریت لاره؛ نو د ورځو په شمېر موده کې یې ملي بڼه خپله کړه او د افغان غوندې یو غیور او ناتور ملت له هر اړخیز ملاتړ څخه برخمند شو، یو بېلګه ابز اسلامي حکومت او نظام شو، بېرته و نړول شو، د غورځنګ ۸۰٪سنه غړي له منځه لاړل، شهیدان ــ معیوب ــ أسیران او یاهم منفک شول، خو ملي غورځنګ تر یو مدبر او غښتلي مدېریت لاندې نه ماتېږي، نه مورال له لاسه ور کوي، نه له خپلو غوښتنو او ارزښتونو یوه لوېشت شاته کېږي او نه هم خپلو قربانیو او ارزښتونو ته شا او پرې معاملې کولو ته تیارېږي.

همدا دی چې د طالبانو جهادي غورځنګ په هما[illegible]غه ملي بڼه خو څو برابره زیاتو او لوړو موجو او لاسته راوړنو سره د خپل عمر پر۲۶ کال کې ګام اېښی او د هېواد ټولیږي، خپلواکي او ملي واکمنۍ ته په را ګرځېدو دی، د دې غورځنګ په وړاندې خانته د دنیا لومړۍ رتبه ویونکې أمریکا اشړبان او ناټوغړي هېوادونه ټول دېته اړ دي چې د خپلې ماتې په سوعات کې د طالبانو ملي غورځنګ د یو قوي سیاسي ځواک په توګه و مني لکه چې امریکا، چین اوروس منلی دی، له شک پرته دا د خدای پاک له پرلپسې مرستې وروسته د یاد غورځنګ د حقانیت او رښتونولۍ بڼه او د قربانیو رنګ دی بل هېڅ نه.

لاندې د دې غورځنګ د یوه نوموتي مجاهد ژوند پاڼه په څو ټکو کې کاږم، د شهید ملا عبدالقهار متوکل رحمه الله د تګلارې او تګلورې که د اوږدو و نا پېیلو کېسو په بڼه ژوندۍ بېلګې را أخلو نو له یوې خوا هغه له شمېره وتلې له بلې خوا د متوکل رحمه الله بارز شخصیت ټولو ته مالوم دی او اړتیایې نه لیدله کېږي، له همدې أمله به یې په لنډه توګه دومره څه یاد کړو چې دغه اوږدې او ناپېیلې کیسې او همدا راز یې ترسره کړیو چارو او کارنامو ترې سرچېنه أخېستې او د هغه رحمه الله د ژوند لویه برخه جوړ وي

**زوکره او زدکړې یې:** شهید ملا عبدالقهار متوکل رحمه الله د أمیر خان زوی او په قوم علېزی هغه تاند خلمی چې د خپل جهادي یون په پیل کې د عبد القهار فاتح په نوم هم یادېده په۱۳۶۱لمریز کال د پکتېکا ولایت، ډېلي ولسوالۍ د چروډې کلي په یوه غریبه، علم دوسته او مجاهده کورنۍ کې زېږېدلی، پوره۱۵کاله له زرګونو کېلومتره لېرې څخه راغلیو صلیبیانو او د هغوی له أجېرو

سره په پوره مېړانه او متانت و جنګېد، د خپل ژوند دوه برخي يې په همدې لاره کې سپر کړې و په همدې لاره يې خپل علمي او جهادي ژوند د شهادت پر ستر وياړ پای ته و رساوه او نور له غورځنګه و لوېد رحمه الله.

شهيد ملا عبدالقهار متوکل رحمه الله لومړنۍ او منځنۍ ديني زدکړي د کلي له ملا امام، د سيمي له مولوي عبدالمتين صيب ـ مولوي رازمحمد صيب ـ مولوي نورمحمد صيب څخه کړې وې، له دې پرته د هجرت په ديار کې د لورلايي سيمي په ژېړ کلي کې له مولوي بسم الله صيب څخه او په ګڼو نورو سيمو او مدرسو کې هم زدکړې ترلاسه کړې وې، خو لوړي زدکړي ترې په دې وروستيو کې د جهادي بوختياو له أمله پاتې شوې وې.

د اسلامي امارت په واکمنۍ کې يې درسونه ويل د ځوانۍ او طالبۍ يې ګډ مهال و، نږدې ۲۰ کاله عمر يې درلود چې په افغانستان امريکايانو يرغل وکړ، کورنۍ او مشر ورور يې عبدالرازق فقير رحمه الله چې د مجاهدينو يوه ډلګۍ يې هم درلوده ورته يې د جهادي فعاليت اجاره ورنکړه ترڅو ديني زدکړي پر مخ يوسي او د نوي جهادي بهير له أمله ترې نېمګړې نشي.

د جهاد پيل يې ملاعبدالقهار متوکل رحمه الله که څه هم کشر و او سبقونو يې دوام درلود خو د ځوانۍ په دې پسرلي لا هم د جهادي فکر څښتن او له دغې ولولې څخه سرشاره و، په ۱۳۸۳ لمريز کال د سيمي له يو بن طالب ملاعبدالله سره د جهاد په تکل پټ د کندهار پنجوايي ولسوالۍ ته لاړ او دا يې د وسنوال جهاد پيل و، له هغه وروسته له خپل ورور عبدالرزاق فقير رحمه الله سره ملګری شو، د عبدالرزاق فقير رحمه الله له شهادت وروسته د هغه ورور ملامحمد اخند د هغه ځای ناستی و ټاکل شو او شهيد متوکل رحمه الله له ملا محمد اخند سره شو، د جهاد مورچلونو د ګرم ساتلو ترڅنګ سبقان هم ويل او د شهادت تر ورځي له ملا محمد اخند سره و.

نوموړي رحمه الله په خپل جهادي ژوند کې نه هېرېدونکې خدمتونه ترسره کړې، د پکتېکا، غزني او ننګرهار په ګڼو سيمو او ولسواليو کې يې جهادي فعاليتونه کړي او په تېر ۱۵ کاله کې ترسره کړې کارنامې يې د پخې جګړه ايزې تجربې ښکارندويي کوي، د هغه ښې وړتيا ته په کتو کله چې شهيد أمير المؤمنين منصور صاحب رحمه الله له لوري د قطعو ترتيب و نېول شو ملاعبدالقهار متوکل رحمه الله د قطعې د يوې سريې مشر و ټاکل شو او له همدې مسئوليت سره ترې لوړي زدکړي پاتې شوې، د پکتېکا ولايت د ښرني مرکز، مټاخان، اومنې، خوشامند، ياخېلو، يوسف خېلو، خيرکوټ، جانېخېلو، ډېلي، وازه خواه، وړممۍ او تروې ټولو ۱۲ ولسواليو په سترو عملياتو کې يې ګډون درلود او زياتې لاسته راوړنې يې درلودې، د يوې لنډې مودې لپاره چې د قطعې معاوين حج ته لاړ د هغه په نيابت يې د قطعې چارې په خورا ښه توګه ترسره کړې.

د ۲۰۱۰ زېږديز کال د جنورۍ په ۱۴ مه د غزني په اب بند کې د دښمن په عسکرو کامياب کمين و واهه، په ۱۳۹۳ لمريز کال د وازيخواه ګواشتې سيمي ۷ پوستې د شهيد متوکل رحمه الله په مشري فتحه شوې، د اومني ولسوالۍ په فتحه کې هم متوکل يو کلېدي رول درلود، په خوشامند کې يې د يو بريالي کمين په وهلو سره د دښمن محاصره دړي وړي کړه، د ۱۳۹۶ لمريز د لړم مياشتې په ۳ مه د تروې ولسوالۍ کې د شهيد متوکل رحمه الله په مشرۍ عمليات پيل شول چې نږدې ۲۰ ورځي يې دوام وکړ، د ګومل له فتحې وروسته د ۲۰۱۸ زېږديز کال په لسمه مياشت کې پېراغا د هغه رحمه الله په مشرۍ يوه سريه د ننګرهار خوګيانو ته و لېږله چې رسمي وخت يې ۴۰ ورځي و خو هلته يې دوه مياشتې تېري کړې، روان ۱۳۹۷ لمريز کال په داسي حال کې چې د يوې سريې مشري يې هم په غاړه درلوده د اومنې ولسوالۍ جهادي مسئول و ټاکل شو او د دې ولسوالۍ د زواکۍ په نوم ليري پرتې سيمي د دښمن مهم ميشت ځای او پوستې يې فتحه کړې، له دې پرته يې په ګڼو نورو پروګرامونو کې

برخه أخیستي وه، لکه د غرني په مقر او آب بند ولسوالۍ او چوله سیمه کې په کاروایو عملیات، تېرکال د ګومل فتحه و داسي نور...

**شخصیت یې:** د شهید ملاعبدالقهار متوکل صاحب رحمه الله د خوی او عدت، ساده ټولنیز او انفرادي ژوند. جهادي هو خلو، فداکاري، له ملګرو او ولسي ـ وګړو سره په ډېره پوري چلند او برخورد، له مشرانو سره ډېکو او هغوی ته یې درناوي، جګړه ایزي وړتیا او بصیرت، جرأت ومېړنې، د جهاد په لاره کې ستړو او حواریو، جهادي هدافو ته وفا و تعهد په ډېره کوموړه و وایو لیږ به وي.

شهید متوکل رحمه الله د تدبر، اخلاص، تقوا، متانت او سپې وړتیا نمونه، د مېړانې، جرأت، ثبات، حوصلې او ایثار مجسم منار او د هغو ټولو ځانګړنو څښتن مشر ـ و چې یو د نورې سویې بریالی قوماندان یې باید ولري، هغه د ښې کار ګردکې جهادي بصیرت او د اسلامي امارت اهدافو ته د تعهد پر مټ د مشرانو ترمنځ خانګړې رتبه ترلاسه کړې وه، د پکتیکا له جهادي مسئول محترم پیراعه صیب او د قطعې معاوین سیلاب رحمه الله او بیا دبیح صیب سره یې نږدې ډېکې او سلامشورې درلودې، مشرانو په هغه رحمه الله قوي باور او همه ته زیات درناوی درلود او د قطعې د یوې سریې مسئولیت یې ور د عاړې کړ، د ډېلو پروګرمونو په اړه یې ور سره بحث او مشورې کولې او د هغه رحمه الله خبره یې له پوره پاملرنې سره اوربده، د واړیځواه وسوالۍ نوموتې مجاهد محبوب الله صادق چې له متوکل سره یې د ننګرهار خوګیانو په سریه کې هم برخه أخیستې وایي د داعش په وړ ندې د خط مشر د خط ریاټره چاري شهید متوکل ته سپارلې وې

شهید ملا عبد لقهار متوکل رحمه الله د غسټلو متو، مهاب او جذاب هیکل څښتن حو له دې سره سره یو خورا متواضع او سپین ږیرې شخص و، له هر ډول تکلفه خالي و ساده ژوند یې کا وه، د مشرانو په اطاعت او همدارنګه د سلامي امارت اهدافو ته په وفا او ژمنتیا کې یې بېلګه نه درلوده، د وسلوال جهاد په ډګر په هره ډنده پوهه او ور کې غښتلی و، په دې لاره کې یې شپه او ورځ په خان یو کړې او ډېرې سړې تودې یې هم ګالې وې، په ۱۳۹۰ لمریز کال کې یې مشر ـ ورور عبدالرزاق فقیر رحمه الله اشغالګرو او ګوداګیانو په خورا وحشت په شهادت و رسوه چې وروسته یې د هغه جسد ته اور ورته کړ، د جهاد په پیل کې له کندهار څخه ببرته خپلې سیمې ته د راتلو په مهال د کندهار په شکاپور سیمه کې و ښول شول او له لس ورځې سخت تعذیب وروسته د پیسو په بدل کې را خوشې کړل شول، همدارنګه یو ځل د ګومل ولسوالۍ په غروبو کې چې پیاده روان و د سګنې تر برید لاندې هم راغلی، د پکتیکا جانحېلو ولسوالۍ په شاطورو پوستې باندې د عمیاتو په مهال ځخمي شو ا داسي نور.

شهید ملاعبدالقهار متوکل رحمه الله د بریالیتوب رمز او راز له مجاهدینو ملګرو او عامو وګړو سره په ښیاري شه تعامل او برخورد کې و، هغه د ښو أخلاقو او نرم مزاج ترڅنګ یو خوښ تبه، خوږمن او خندان ځوان و چې له امله یې د ټولو په زړه کې ځای درلود، مجلس به له هغه رحمه الله پرته بېمګړی برښېده، له عامو وګړو سره یې ښځي نرم او پوست چلند کاوه، چا تري بده خاطره نه لرله او نه یې تري کوم ید اوږدلي او لېدلي و، له همدې أمله چې به هغه رحمه الله چېر ته لاړ د هغه ځای خلک به یې ډېر زر پرځان راټول او راماته کړل او بیا نه یواځي دا چې پرمختګونه به یې ریات و بلکې د ده په هڅو د ډېرو حلکو اندېښې خو ببدلې او د مکار دښمن توطیو ته یې راوښنول، محبوب الله وایي په ننګرهار کې د خط د مشر ـ په ګډون ټول مجاهدین تري زیات خوښ و، هغه ټولوته یو منلی شخص و او له همدې أمنه د شهید متوکل رحمه الله سریې هلته تر رسمي وخت زیاته موده تېره کړه.

**ځیني خاطري یې:** د شهید ملا عبدالقهار متوکل رحمه الله په وینه کې مېرانه او جرأت أغېزل شوي و، د وېرې، په هرځومره سخت حالت کې به نورمال و، د وارخطایي او

پرشاتګ په نوم یې څه نه پېژندل، د وفادار په نوم د هغه یو ملګری وایي د آب بند ولسوالۍ په ړند خپلو سیمه کې مو پر عسکرو کمین و واهه، جنګ پیل شو دوی برید ته ځان جوړاوه چې شهید متوکل په منډه له کمیته ور پاسېد څلور واړه یې قتل او د هغو ثقیلان یې ترې ولجه کړل، همدارنګه د احمد په نوم د شهید متوکل رحمه الله ملګری و یې په ګومل کې سره روان و چې د ډرون فائر راباندې وشو او شهید متوکل رحمه الله یو لور ته وغورځېد، چې را پورته شو له ځانه یې خاوري ټکوهلې او ویل یې خدای پاک ښه ساتلي یو او ښه ژوند یې ر کړی دی.

محبوب الله صادق وایي چې ما له شهید متوکل رحمه الله سره په تروې، ګو شته، اومه، ګومل او جلا آباد کې ملګرتیا کړې وه، هغه رحمه الله یو نه ستړي کېدونکی د پخې تجربې څښتن مجاهد او مدبر مشر و، دی وایي د تروې ولسوالۍ د عملیاتو په وار یوه ورځ سهار مهال عسکرو غوښتل پر مجاهدینو لاره بنده کړي، شهید متوکل رحمه الله پرې کمین و واهه او یو ناتاره ډزې یې پر وکړې خو د دښمن عسکر له مقاومت پرته و تښتېدل.

**محبوب الله وایي د ننګرهار په خوګیانو کې به متوکل شپه ورځ پیرې درولې وې او د ترصد ملګري به یې په شاوخوا کې ځای پرځای کړي و، یوځل د شپې له مخې دښمن زموږ په خط د چاپې هڅه وکړه او ټانګان یې خط ته د ننه کړل، متوکل رحمه الله په ملګرو غږ کړل چې هېڅ مشکل نه دی ځانونه تیار کړئ، له دې سره سم له واره په راغلي دښمن تندرېز بریدونه پیل شول هغه و چې د مجاهدینو په عبرګون لېدلو دښمن د تېښتي لاره خپله کړه، دی وایي له دې پرته هم د شهید متوکل رحمه الله په مشرۍ پر داعشیانو چریک او تکتیکي بریدونه وشول چې دولس داعشیان پکې له منځه لاړل، ټولو ملګرو یې زړورتیا منلې وه.**

محبوب الله و یي د اومنې په فتحه کې د یاخپلو له لوري د اجېرو شوبې د اومنې مربوط سیمې ته را ورسېدې او پر مجاهدینو له دوو خو وو بریدونه کېدل، ماښام مهال شهید متوکل رحمه الله د۱۲ ملګرو په ملتیا مخته ورغلل او سنګر یې و نیوه، سهار لمرځرک یې پر راغلې قوه لړزونکې بریدونه پیل کړل او دښمن د تلفاتو په لېدو بېرته یاخپلو ته و تښتېده، شهید متوکل رحمه الله هم د اومنې مربوط پوستو ته را و ګرځېد او ټوله ورځ یې همدلته په عملیاتو کې تېره کړه.

**شهادت یې:** دا چې شهید ملاعبدالقهار متوکل رحمه الله د خپل فعالیت په هرځای کې د دښمن لپاره په لویه سرخوږي اوښتی و نو ځکه هغه ته ډېر مطلوب و، د شهید متوکل رحمه الله د له منځه وړلو او شهادت لپاره چې دښمن څومره هڅې کړې، په محامخ بریدونو کې یې د متوکل په نښه کولو زحمت او خو ري کښې هغو ملګرو و جلکو ته ښه درک شته چې په تېرو لږ ترلږه پېنځو کلو په اوږدو کې یې په خپله لېدلي اورېدلي دي.

د خدای د لاري دغه سپاهي، د اسلامي امارت غورځنګ په یوه سخته ستړې و ازمایشي مرحله کې یوه نیمه لسیزه په لوړ مورال او فولادي عزم لوېېدونکی شهکار او د تاندې ځوانۍ څښتن شهید ملا عبدالقهار متوکل صاحب رحمه الله د۳٦ کالو په عمر له خپل یوه ملګري حسن خان امین او یو د فدایي په نوم بندي وګړي سره د ۱۳۹۷ لمریز کال ۲۸/۸/هغه مهال چې د اومنې ولسوالۍ سفني بازار ته څېرمه د سیدخیل کلي په درې کیلومترۍ کې په لاره و د امریکایي بې پیلوټه الوتکې تر برید لاندې راغلل او د شهادت لوړ مقام ته ورسېدل (انالله وانا الیه راجعون)، شهید متوکل رحمه الله ترشا مور او پلار، څلور وروڼه، پېنځه اولادونه، یوه تور سرې او په خپله روحیه سمباله سریه پرېښودل، روح دې یې ښاد او یاد دې یې تل ژوندی وي.

# جنګي جنايتونه (فبروري)

سید سعید

د ۲۰۱۹ز، کال د فبروري دمیاشتې په ٦مه نیټه د میدان وردګ ولایت د جلګې ولسوالۍ د رشید او نازک خېلو په سیمو کې یرغلګرو او داخلي عسکر چاپه وهلې، څو کورونه او یوه دیني مدرسه یې ټولې او د دیني عالم مولوي عبدالرحمن په ګډون یې څلور تنه کلیوال بندیان کړي دي.

د فبروري په ٦مه دهلمند ولایت دموسی کلا ولسوالۍ د شابان په سیمه کې دیرغلګرو په وړون حمله کې درې تنه ملکي وګړي چې په موټر کې سپاره وو، شهیدان شوي دي.

د فبروري په ٦مه دهلمند ولایت دګرشک ولسوالۍ د شورکي په سیمه کې یرغلګرو او داخلي عسکرو دچاپې په مهال څلور تنه ملکي وګړي شهیدان او دوه تنه ټپیان کړي دي.

د فبروري په ٦مه ننګرهار ولایت د لعلپورې ولسوالۍ په چکنور او رحمتي سیمو کې اشغالګرو او حکومتي عسکرو څلور تنه ملکي وګړي شهیدان او یوه میرمن ټپي کړې ده.

د فبرروري په ۸مه شپې مهال دهلمند ولایت د سنګین ولسوالۍ د څاروان قلعه، پوزکي، خانانو اوبارکزي کلیو کې اشغالګرو او حکومتي عسکرو چاپه وهلې او بمبار یې پرې کړی،په دغه بمبار کې دیوې کورنۍ پنځه تنه نارینه، یوولس تنې ښځې او ماشومان شهیدان شوي او پنځلس تنې میرمنې او کوچنیان ټپیان شوي دي. همداراز

په د ې چاپه کې ګډو ځواکونو یو مسجد،دري کورونه ،دوه دوکانونه او اته عرادې موټر سوځولي دي.

د فبروري په ۸مه دهلمند ولایت د ګرمسیر ولسوالۍ د دیوالا په سیمه کې دیرغلګرو په درون حمله کې یو کور ویجاړ، یوه میرمن شهیده او یو ماشوم زخمي شوی دی.

د فبروري په ۸مه د خوست ولایت دصبریو ولسوالۍ په مربوط تو کې اشعالګرو او د چټک غبرګون داخلي عسکرو دچاپې په مهال شپږ تنه ولسي وګړي شهیدان او تپیان کړي او دخلګو نقلیه وسایط یې سو ځولي دي.

د فبروري په ۹مه د لوګر ولایت د ازرې ولسوالۍ تنګ سیمه کې یرغلګرو او کابل رژیم یو ډاکټر شهید کړی او دوه تنه نور کلیوال یې د بندیانو په توګه له خان سره وړي دي.

د فبروري په ۹مه د کنړ ولایت دمنوري ولسوالۍ په پتو کلي کې اشغالګرو اوداخلي عسکرو دچاپې په مهال درې تنه ولسي وګړي شهیدان کړي او خلکو ته یې مالي تاوان هم رسولی دی.

د فبروري په ۹مه د لوګر ولایت اریکبانو د بنوونځي استاد «نورالدین ستانکزی» شهید کړی دی.

د فبروري په ۱۳مه دفراه ولایت دخاکسفید ولسوالۍ د رنج په سیمه کې حکومتي عسکرو پر یو سیمه ایز کلینک چاپه وهلې، یو واکسیناتور (غوث الدین) او یوډاکټر ( احمد) یې بندیان کړي،همداکلینک د ایارسي په نامه دیوې موسسې اروندو.

دفبروري په ۱۴مه د فاریاب ولایت د شیرین تګاب ولسوالۍ په تاش قلعه سیمه کې دحکومتي قواوو دهوان په بریدکې دوه تنه ملکي وګړي شهیدان شوي دي.

د فبروري په ۱۸مه د کاپیسا ولایت دتګاب ولسوالۍ بدراب سیمه کې اشغالګرو دکورتیو عسکرو په ملتیه د (حمید المدارس) په نامه یوه لویه دیني مدرسه سوځولې،سوځول شوې مدرسه دستر صوفي میاګل جان اغامدرسه او خانقاه وه، یادې شوې مدرسې سل کلن تاریخ درلوداو زرګونه عالمان تري فارغ شوي وو، دغایې خلګو په وینا ګډو ځواکونو ددې مدرسې سره نږدې بازار کې دخلکو ګڼ دوکانونه هم سوځولي دي.

د فبروري په ۱۸مه د ننګرهار ولایت دخوګیانو ولسوالۍ په تېنګ میاګانو سیمه کې یرغلګرو او حکومتي ځواکونو دچاپې په مهال ،ته تنه ملکي وګړي شهیدان او تپیان کړي او خلګو ته یې درولند مالي تاوان هم رسولی دی.

د فبروري په ۲۲مه یرغلګرو او حکومتي عسکرو د میدان وردګ ولایت دجلګې ولسوالۍ په (شر توغي، چتو، درانیو او بایک) کلیو چاپه وهلې او وروسته یې پرسیمه بمبار هم کړی،په بمبارکې د شرتوغي سیمه د جګړن په نام یوه ملکي هیوادوال کور بمبار شوی اودنومورې په ګډون د کورنۍ نهه تنه غړي یې شهیدان شوي دي. د

یاد شوي کلي مسجد هم بمبار شوی او پنځه تنه کلیوال په کې شهیدان شوي دي.همداراز په چتو کلي کې یې دوه کورونه ویجاړ کړي، درې تنه ملکي وګړي یې شهیدان کړي او ګڼ نور یې ژوبل کړي دي. په درانیو سیمه کې یې هم یو سپین ږیری شهید کړی، کور یې ورته تخریب کړی دی. د بابک په نوم کلي کې یې یوه دیني مدرسه بمبار او په یو مخیز ډول ویجاړه کړې او دمدرسې ساتونکی یې شهید کړی دی.

د فبروري په ۲۳مه د پکتیا ولایت د جاني خیلو ولسوالۍ د بل خیلو سیمې د ګریژني په کلي کې یرغلګرو دچاپې په مهال دولسي-وګړو ګڼ کورونه په بمونو الوزلي او درې تنه ملکي هیوادوال یې شهیدان کړي دي. تیره شپه د ګډو ځواکونو لخوا یاد تخریبي عملیات داسې مهال ترسره شوي چې وړمه شپه هم ګډو ځواکونو په ورته عملیاتو کې په میدان وردګ ولایت کې شل ته عام کلیوال وژلي وو.

د فبروري په ۲۵مه د غزني ولایت دګیلان ولسوالۍ په رسني سیمه کې اشغالګرو یو کلینیک ویجاړ کړی او دهمدې کلینیک مؤظف ډاکټر (صدیق الله مسلم) یې شهید کړی دی.

د فبروري په ۲۶مه رسنیو خبر ورکړ دسرپل ولایت د سنګچرک ولسوالۍ په مربوطاتو کې دحکومتي ځواکونو په بمبار او توپچي ډزو کې ۳۰ کورونه ویجاړ او ۱۰۰ کورنۍ له سیمې کډوالۍ ته مجبورې شوي دي.

د فبروري په ۲۶مه د غزني ولایت دشلګر ولسوالۍ په مهمان او ګبرو سیموکې دیرغلګرو په دوو ډرون حملوکې دوه تنه ولسي وګړي شهیدان او دوه نفره ټپیان شوي دي.

د فبروري په ۲۶مه د میدان وردګ ولایت دچک ولسوالۍ د ګردن مسجد په دره کې ګډو ځواکونو پردوو کلیو (کوټ مغل او بیانان) چاپه وهلې، د کورونو دروازې یې په بمونو الوزولې، د سپین ږیرو په ګډون یې ګڼ کلیوال ټوله شپه یخنۍ ته کښینولي وو او په اخر کې یې دوه عام وګړي( هجرت الله او وفی الله) شهیدان او یو بل ملکي وګړی ژوبل کړی دی.

د فبروري په ۲۷مه د خوست ولایت دصبریو ولسوالۍ په عقبې اولیکړی کلیو کې دیرغلګرو په بمبارکې څلور تنه ولسي- وګړي شهیدان شوي او خلګو ته پراخ مالي زیان او ښتی دی.

د فبروري په ۲۷مه دفریاب ولایت د پشتونکوټ ولسوالۍ د عرب اقسای په سیمه کې دداخلي عسکرو دهاوان په ډزو کې یو ملکي وګړی شهید او دوه تنه ټپیان شوي دي.

د فبروري په ۲۷مه دفریاب ولایت دقیصار ولسوالۍ د برکه په سیمه کې دحکومتي عسکرو دتوپچي په ډزو کې یوه ښځه اویو نارینه زخمیان شوي دي .

مأخذونه : [یې بي سي راډیو،ازادي = افغان اسلامي اژانس، پژواک = خبریال ویپاپه، لراوبر= ،ښ ټکی اسیا=اوبینوا=]

# د مورچل وږمي

## تریخ غوږپ

نظام کندهاري

ستا خو نه ده دغه خاوره به زما وي
تا خو نه پرېږدو که زور وي که رضا وي

له تا کرکه کړي د دې ولس وګړي
که اعلی وي که اوسط وي که ادنی وي

راځه ځان ته له اوږو نه پوزه کېږده
خیر که سوله دې د ملتې په معنا وي

د شکست دغه تریخ غوږپ به تېروې ته
چاره نلري که نن وي که سبا وي

مونږ خو ستا کور ته په جنګ درغلي نه یو
خو یرغل به زمونږ په خاوره ستا له خوا وي

دا هیواد به ستا لپاره سور تنور وي
که ښارونه وي که غرونه که صحرا وي

دا خبره به مې یاد ساتې نظامه
دلته واک به د طالب او د مُلا وي

## ستړي نه یو

عمر حماس

د یار څنګ ته رسیږو په دې لاره ستړي نه یو
اعدامه خوشالیږو درته داره ستړي نه یو

دا اوښکې مو چې څاڅي دې کې راز دخندا پورت دی
پام ویره له مرګ نه لرو اغیاره ستړي نه یو

له درده دې خوند اخلو او په څړیکو دې اباد یو
په زړور کې مو دیره اوسه پرهاره ستړي نه یو

مونږ لاره په غرمو کې وهو ځان رسوو یار ته
دمه نه کوو ځار دې شم چیناره ستړي نه یو

څه لاړ شه په مخونو راته مه غورځیږي ګرده!
څه لاړ شه لا تر اوسه مونږ غباره ستړي نه یو

دا لاره تاته لنډه ده درغلې مونږ خبر یو
پر دې لاره ذره پروردګاره ستړي نه یو

دیدن چې د جانان مو شي نصیب په اخري کې
عمره !مونږ له داسې انتظاره ستړي نه یو

# دیّت

فکرمل طالب

د حالاتو معبر ته ضرورت دی
د وطن واورې بې څه نه دي چې اوري

د رښاوو په جبین کې خوشحالي ده
د مابنام په قول ښه نه دي چې اوري

د طالبو ستورو غږ یې اوربدلی
ضمیرونه یې لا مړه نه دي چې اوري

پسرلی خپلې وړمې دې لور ته شیندي
نسیمونه لا ویده نه دي چې اوري

مونږ ته زیري را کوي د ازادیو
اوس وختونه بې خواړه نه دي چې اوري

د لېوانو مړینه دې چم کې ثواب دی
د دې چم زمري بې زړه نه دي چې اوري

دوی په دې کیسه خپه دي چې نه اوري
دوی په دې کیسه خپه نه دي چې اوري

له درست کفر یې دیت وړو فکرمله
زمونږ وینې څه اوبه نه دي چې اوري

# پسرلی

شکیب

آذان د استقلال او خپلواکي ته انتظار یو
بیا د ملا عمر غوندې سړي ته انتظار یو

ورکړې مودي دېرې، ثمرې دقرباني ته انتظار یو
وطنه بیا دمنصور غوندی زمري ته انتظار یو

چې د قدرت ښایست یې په اوبو کې لاهو دی
ورک دی خزان شي پسرلي ته انتظار یو

هر وخت کفارو چې یرغل مو په وطن راوړی
مدام پاڅون مو هم دی کړی بري ته انتظار یو

شکیبه بادشاهي او نظامونه دېر مو دي لیدلي
مونږ نظام دامارت اسلامي ته انتظار یو

# ۲۰۱۹ زکال

## د فبروري د میاشتې جهادي خبرونه

په دې وروستيو کې د امريکايي اشغالګرو او داخلي ځواکونو د وحشتونو په زياتېدو سره
د هيواد په بېلابېلو ولايتونو کې زمونږ د مدرسو او جوماتو دغه حال دی!

دغه انځورونه د يو صحي کلينک دي چې د غزني د کيلان ولسوالۍ رسنۍ سيمه کې د امريکايي اشغالګرو لخوا په خورا
ډېر وحشت سره د يادې سيمې د بازار د دوکانونو په ګډون ويجاړ او د کلينک موظف ډاکټر يې هم شهيد کړ.

# د برتانيې صدر اعظم ټوني بلير ته چې ويلي وو د يويشتمي پيړۍ د امنيت پربکړه به نن دهلمند په دښتو کې کيږي :

بلبره تقدير دې ليکل کيږي دهلمند په تټر
ليدلی خوب مې تعبيريږي د هلمند په تټر

دا مېرنتوب خو پرون هم سره تللی وو مور
خير دی بيا به معلوميږي دهلمند په تټر

تاته به ياد وي د ميوند او لته بند خرپونه
نن به دې بيا درک لګيږي د هلمند په تټر

بيا د يوسف صلاح الدين زامنو چيغه کړې
د صليب توغ به نسکوريږي د هلمند په تټر

کره پکړی له ايتم بم سره پنجه نرموي
لږ ورته ځير شئ څه تيريږي د هلمند په تټر

سعيده تا چې کره شروع د شاهي کوټ له غيږې
ها معرکه پسې غځيږي د هلمند په تټر